БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 226 (7673)

26 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА 1950 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Ўртоқ И. В. Сталинга рапортлар (1-нчи бет).
Коммунизмнинг янги буюк иншоотлари — совет халқининг фахридир (1-нчи бет).
СССР Олий Совети Президиумининг Фармони (2-нчи бет).
Улуғ Октябрь байрамини меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан кутиб оламиз (2-нчи бет).
ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ: П. Гапочка. — Танқид ва ўз-ўзини танқид — совет жамияти тараққиётининг ҳаракатлантирувчи кучи (2 ва 3-нчи бетлар).
Социалистик мусобақа байроғини яна ҳам баланд кўтариб, пахта териш ва тайёрлаш сур'атини тобора оширайлик! (3-нчи бет).
Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг бешинчи сессияси (4-нчи бет).
Америка интервентларининг Қуриядаги мудҳиш ёвузликлари (4-нчи бет).
Қуриядаги воқиалар (4-нчи бет).

Пахта териш ва тайёрлашда илғорларга тенглашайлик!

Республикамизнинг колхоз ва совхозларида Бухоро область пахтакорларининг чақириғи асосида пахта тайёрлаш йиллик планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги кунигача бажариш учун социалистик мусобақа тобора кенгаймоқда. Пахтакорларимиз йил бўйи меҳнат қилиб етиштирилган мўл ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, тезроқ териб олиш ва давлатга топшириш, тинчликнинг посбони бўлган Улуғ Совет Иттифоқининг куч-қудратини янада ошириш учун курашмоқдалар. Пахта далаларида кундан-кунга авж олаётган Октябрьолди социалистик мусобақасининг дастлабки самаралари кўринмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети 1950 йил 15 сентябрьдан 20 сентябрьгача пахта териш ва тайёрлаш юзасидан областьлар ҳамда районлар ўртасида социалистик мусобақа якунларини қараб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг кўчма қизил байроғини Бухоро областига, Бағдод, Олтинкўл, Шофрикон, Денов ва Янгиариқ районларига беришга қарор қилди. Мусобақа илғорлари сентябрьнинг тўртинчи бешкунлигида пахта тайёрлашда энг яхши муваффақиятга эришдилар. Бухоро областининг пахтакорлари ҳозир ҳам ҳаммадан олдинда бормоқдалар. Улар 25 сентябрьгача пахта тайёрлаш йиллик планини 49,8 процент бажаришга муваффақ бўлдилар.

Илғорлар бу муваффақиятга колхозларда Октябрьолди социалистик мусобақасини чинакам яхши йўлга қўйиш, колхозчиларнинг асосий кўпчилигини пахта теримига сафарбар қилиш, уларнинг меҳнатини тўғри уюштириш ва меҳнат унумини ошириш асосида, теримчилар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни яхши йўлга қўйиш асосида эришдилар. Қизил байроқли Денов районида (Сурхондар'ё области) пахта териш ва тайёрлаш сур'ати тобора ошиб бораётганига асосий сабаб шуки, райондаги колхозларда меҳнат тўғри уюштирилган ва пахта теримида иштирок қилаётган кишиларнинг деярлик ҳаммаси кундалик нормани бажарадилар. Бу райондаги Каганович номли йириклашган колхоздаги 432 теримчининг ҳаммаси ўрта ҳисоб блан 110 килограммдан пахта термоқда. Шунинг учун ҳам бу колхоз кунига йиллик планнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта топширмоқда.

Вазифа Октябрьолди социалистик мусобақасини яна ҳам кенгайтиришдан, илғорлар тажрибасини оммалаштиришдан, социалистик мусобақанинг асосий принципи бўлган умумий юксалишга эришишдан иборатдир. 25 сентябрьгача республикада йиллик планнинг 32,2 проценти миқдорида пахта тайёрланди. Далаларда очилиб ётган пахталарнинг кўплиги ва бошқа мавжуд имкониятларимизга қараганда ҳозир республика бўйича кунига йиллик планнинг камида 2,5—3 проценти миқдорида пахта тайёрлаш мумкин. Ўзбекистон пахтакорлари блан мусобақадош бўлган Озарбайжон ва Тожикистон республикаларининг колхозчилари пахта тайёрлашда олдинда бормоқдалар. Озарбайжон пахтакорлари 24 сентябрьгача йиллик планни 45,9 процент, Тожикистон пахтакорлари 34,5 процент бажардилар. Қардош Озарбайжон пахтакорлари кунига йиллик планнинг 2,51 проценти миқдорида пахта териб топширмоқдалар. Мусобақадош Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари республикамизда пахта йиғим-терими кунларида мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганини текшириш учун келдилар.

Текширишнинг дастлабки кунлари ҳали бирмунча колхозларда пахта йиғим-терими яхши уюштирилмаганини, колхозлардаги мавжуд куч ва имкониятлар теримга тўла сафарбар қилинмагани, теримчиларнинг иш унумини ошириш учун тегишли шароит ҳозирлаб берилмаганини кўрсатмоқда. Пахта тайёрлашда энг орқада қолаётган Тошкент областининг Орджоникидзе районидаги колхозларда эркаклар пахта термайди. Сталин номли колхознинг ўзидагина 100 дан ортиқ киши иккинчи даражали ишлар блан банд қилиб қўйилган. Пахта тайёрлаш йиллик планини ҳали 15 процент ҳам бажармаган Бўка районидаги Каганович номли колхозда мавжуд кучларнинг 40 проценти иккинчи даражали ишлар блан банд. «Коммунизм» колхози кунига 28,3 тонна ўрнига 7—8 тонна пахта топширмоқда. Чунки колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Тошев) шу пайтгача асосий кучни теримга сафарбар қилмаган, район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари ҳам бундай хотиржамликка йўл қўйиб келмоқдалар.

Пахта тайёрлашда орқада қолаётган Тошкент, Самарқанд областьлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг партия, совет ташкилотлари, шунингдек республика совхозларининг раҳбарлари колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида бухоролилар чақириғи асосида социалистик мусобақани ҳарқачонгидан ҳам кучайтиришлари лозим. Пахта йиғим-теримида муваффақиятни қўлга киритиш, илғорларга тенглашиш учун ҳарбир колхоз ва совхоздаги асосий кучни пахта теримига сафарбар қилиш керак. Теримчилар ўртасида меҳнатни тўғри ташкил қилиш — ҳарбир теримчининг кундалик нормани тўла ва ошириб бажаришига эришмоқ демакдир. Ишни шундай ташкил қилиш кераккн, ҳарбир колхозчи, ҳарбир звено, бригада, колхоз ва совхоз кундалик графикни тўла ва ошириб бажарсин. Бунинг учун колхоз ва совхозларда илғор теримчиларнинг иш тажрибаларини кенг ёйиш блан ҳарбир теримчининг унумли ишлаши учун зарур шароитни ҳозирлаб бериш, колхоз ва совхозларда дала шийпонларини оммавий агитация ва пропаганданинг марказига айлантириш керак. Колхозчиларга ўз вақтида аванс бериш, уларнинг қилган меҳнатини тўғри ҳисобга олиш, терим нормасини ошириб бажарганларга қўшимча ҳақ ёзиш — пахта териш ва тайёрлаш сур'атини оширишда асосий роль ўйнайди. Пахтани машина блан теришга тайёрликни кучайтириш, пахтаси яхши очилган ерларда машина блан теришни кучайтириб юбориш лозим.

Тўқимачилик фабрикаларимиз пахтакорлардан ҳарқачонгидан кўра кўп ва а'ло сифатли пахта кутадилар. Пахта териш сур'атини ошириш блан унинг сифатига ҳам алоҳида аҳамият бериш, давлатга кўпроқ отбор ва биринчи сорт пахта топшириш ҳозирги куннинг асосий шиори бўлиши керак. Пахтакорларимизга қилинаётган сталинча ғамхўрликка жавобан ҳамма ерда мўл пахта етиштирилди. Ҳозир ҳарбир колхоз ва совхоз отбор сорт пахта териб топшириши мумкин. Пахта теримини яхши ташкил қилган илғор колхозлар давлатга нуқул отбор ва биринчи сорт пахта топширмоқдалар. Юқоричирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз ҳозиргача топширган пахтасининг 50 процентдан ортиғини отбор сортга, қолганини биринчи сортга топширди. Косонсой районидаги Дзержинский номли колхоз ҳам ана шундай муваффақиятга эришмоқда.

Аммо, республикамиздаги кўпгина колхозларда пахтанинг сортларини бузиш, хом пахтани аралаштириш ҳоллари юз бермоқда. Андижон областининг Ворошилов районидаги «Ғайрат», «Ижтимоиёт» колхозларида, Каттақўрғон районининг «Коммунизм» колхозида хом пахта териш ва пахтанинг сортларини аралаштириб юбориш ҳали ҳам давом этмоқда. Қашқадар'ё областининг Шаҳрисабз районидаги колхозларда пахтани кўплаб нобуд қилиш содир бўлмоқда.

Пахта—Ватанимизнинг иқтисодий қудратини оширишда ғалла, металл, ёнилғи каби аҳамиятга эга бўлган муҳим хомаш'ёдир. Пахта мамлакатимизнинг, халқимизнинг бойлигидир. Уни исроф қилиш, халқ бойлигини исроф қилиш демакдир. Хом пахта териш, «оқолтин»нинг бир граммини ҳам нобуд қилиш колхоз ва давлат манфаати учун зиёндир. Қишлоқдаги ҳарбир коммунист ва комсомол пахта теримида авангард бўлиш блан пахтамизнинг нақадар қимматбаҳо эканлигини, унинг ҳарбир граммн халқимизнинг кўп меҳнати эвазига етилганини кенг колхозчилар оммасига тушунтириш лозим.

Пахта териш ва тайёрлаш сур'атини тобора кучайтирайлик. Мусобақадошларимиз олдида олинган социалистик мажбуриятларни шараф блан бажарайлик. Улуғ Октябрь байрамининг шонли 33 йиллигини республикамизда йиллик планни тўла ва ошириб бажариш блан кутиб олайлик.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Саратов областининг колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари дон экинлари ўрим-йиғимини уюшқоқлик блан тамомлаганликларини ва 1950 йил ҳосилидан ғалла тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарганликларини Сизга қувонч блан ма'лум қиламиз. Озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрлаш плани ошириб бажарилди, шу блан бирга энг муҳим озиқ-овқат маҳсулоти ҳисобланган Волга буғдойи 1949 йилдагига қараганда 13 миллион 827 минг пуд кўп топширилди.

МТС ларнинг қилган ишлари учун берилган счётлар бўйича давлатга ғалла топшириш давом этмоқда.

Саратов областининг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари 1951 йилда мўл ҳосил етиштириш мақсадида мустаҳкам замин яратиш учун курашиб, кузги экинларни агротехника жиҳатидан энг яхши муддатларда, ёзда эрта шудгорланган ерларга экдилар, кузги экинлар, жумладан кузги буғдой майдонини кенгайтирдилар. Областьнинг колхоз ва совхозлари 1951 йил кўкламида экиш учун баҳори экинлар уруғлари блан ўзларини тўла та'минладилар ва эҳтиёт фондлари ҳамда ем-хашак фондлари вужудга келтирмоқдалар. Бу йил колхозчилар меҳнат кунларига ўтган йилларга қараганда анча кўп ғалла оладилар.

Колхозлар, совхозлар, ўрмон хўжаликлари ва иҳота дарахтзорлари станциялари табиатни ўзгартиришдан иборат улуғвор сталинча планни бажариш учун курашиб, бу йил 30 минг гектар ерга иҳота дарахтлари ўтқаздилар ва ҳозирги вақтда 1950 йилда дарахт ўтқазиш юзасидан областьга берилган топшириқни муваффақиятли бажармоқдалар.

1950 йилдаги қишлоқ хўжалик ишларини муваффақиятли ўтказишда Совет ҳукумати, ВКП(б) Марказий Комитети ва қадрдон ўртоқ Сталин, Сиз Саратов областининг колхозлари, совхозлари, МТС ва иҳота дарахтзорлари станцияларига ғоят катта ёрдам кўрсатдингиз.

Ҳосилни ўриб-йиғиб олишда ва ғалла тайёрлашда Саратов областидаги шаҳарлар ва саноат марказларининг меҳнаткашлари колхозларга, МТС ва совхозларга қардошларча ёрдам бердилар.

Саратов областининг колхозчилари, МТС, совхоз, иҳота дарахтзорлари станцияларининг ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари Куйбишев ҳамда Сталинград гидроузеллари қурилиши муносабати блан Волга бўйида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун ғоят катта истиқбол очилаётганлигидан илҳомланиб, социалистик далаларнинг ҳосилини ошириш, колхоз ва совхоз жамоат чорвачилигининг маҳсулдорлигини ошириш учун бундан буён ҳам тинмай курашишга тайёрдирлар.

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Сизга ва'да бериб айтамизки, Саратов область колхоз қишлоқларининг меҳнаткашлари кунгабоқар, картошка ва сабзавот ҳосилини уюшқоқлик блан йиғиштириб олиш ва давлатга топшириш, 1951 йилда баҳори дон экиш учун кузги шудгорни муддатидан илгари тамомлаш, колхоз ва совхоз чорва молларини иссиқ молхоналарда яхши боқиш учун бутун куч-қувватларини сарфлайдилар.

Саратов областининг колхозчилари, МТС, совхоз, иҳота дарахтзорлари станцияларининг ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари улуғ Ленин—Сталин партиясининг раҳбарлиги остида Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун, колхоз тузумини гуллатиб-яшнатиш учун, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг ҳаётини маданий ва бадавлат қилиш учун тинмай курашишга тайёрдирлар.

ВКП(б) Саратов область комитетининг секретари Г. БОРКОВ.
Меҳнаткашлар депутатлари Саратов область Совети ижроия комитетининг раиси Л. АНДРИАНОВ.
Тайёрлаш министрлигининг Саратов областидаги вакили Е. ГРИДАСОВ.
Саратов область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи В. АНТОНОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Грозний областининг колхоз ва совхозлари ғалла тайёрлаш давлат планини (жўхори ва шолидан ташқари) муддатидан илгари бажарганликларини Сизга ма'лум қиламиз. Иосиф Виссарионович, шу блан бирга областьнинг колхоз ва совхозлари жун топшириш давлат планини 108,7 процент, пилла топшириш планини 143,5 процент бажарганликларини ҳам Сизга ма'лум қиламиз. МТСларнинг қилган ишлари учун берилган счётлар бўйича давлатга ғалла топшириш ва пландан ташқари жун топшириш давом этмоқда.

Грозний областининг қишлоқ хўжалигига партия ва ҳукумат томонидан катта ёрдам кўрсатилганлиги туфайли бу йил колхоз ва совхозлар дон экинлари ҳосилини ўз вақтида ўриб-йиғиб олдилар. Колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари пахта, каноп, кунгабоқар, жўхори, узум ҳосилини уюшқоқлик блан йиғиштириб олиш, кузги экинлар экиш ва шудгор қилиш планини агротехника жиҳатидан яхши муддатларда бажариш, шунингдек жамоат чорвачилигини ривожлантириш давлат планини бажариш ва чорва молларини ем-хашак блан тўла та'минлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Сизга ва'да бериб айтамизки, Грозний областининг социалистик деҳқончилик меҳнаткашлари большевиклар партиясининг ва Совет ҳукуматининг раҳбарлиги остида 1950 йилги ҳамма қишлоқ хўжалик ишларини муваффақиятли тугаллаш учун бутун куч-қувватларини сарф қиладилар.

ВКП(б) Грозний область комитетининг секретари И. ЖЕГАЛИН.
Меҳнаткашлар депутатлари Грозний область Совети ижроия комитетининг раиси Г. КОВАЛЕНКО.
Тайёрлаш министрлигининг Грозний областидаги вакили Н. ИШХОНОВ.
Грозний область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Х. МАХИТАРОВ.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик илғорлари орден ва медальлар блан мукофотланди

СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 20 майда чиқарган фармонига мувофиқ, сувли ерларда пахтадан мўл ҳосил олганликлари, колхозлар эса ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятларини ва контрактация шартларини бажарганликлари, МТСларнинг 1949 йилда қилган ишлари учун натура ҳақини тўлаб бўлганликлари ва 1950 йил кўкламида экиш учун етарли миқдорда барча экинлар уруғини жамғариб қўйганликлари учун СССР Олий Совети Президиумининг 1950 йил 22 сентябрьдаги фармони блан Фарғона область Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхознинг қишлоқ хўжалик илғорларидан бир группаси орден ва медальлар блан мукофотланди.

Ленин ордени блан: 10 гектар ернинг ҳар гектаридан 82,7 центнердан пахта ҳосили олган звено бошлиғи Мастура **Абдураҳимова**, 11 гектар ернинг ҳар гектаридан 64,9 центнердан пахта ҳосили олган звено бошлиғи Абдулла **Ваҳобов**, 26 гектар ернинг ҳар гектаридан 52,7 центнердан пахта ҳосили олган бригада бошлиғи Эргашбой **Қозоқов**, 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 53,8 центнердан пахта ҳосили олган бригада бошлиғи Йигитали **Узоқов**, 10 гектар ернинг ҳар гектаридан 61,7 центнердан пахта ҳосили олган звено бошлиғи Олимхўжа **Холхўжаев**, 8 гектар ернинг ҳар гектаридан 82,7 центнердан пахта ҳосили олган звено бошлиғи Абдуғани **Ҳамидов** мукофотландилар.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан 6 киши, **«Шавкатли меҳнат учун»** медали блан 29 киши, **«Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун»** медали блан 11 киши мукофотланди.

☆

СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 20 майда чиқарган фармонига мувофиқ, сувли ерларда пахтадан мўл ҳосил олганликлари, колхозлар эса ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятларини ва контрактация шартларини бажарганликлари, МТС ларнинг 1949 йилда қилган ишлари учун натура ҳақини тўлаб бўлганликлари ва 1950 йилнинг кўкламида экиш учун етарли миқдорда барча экинлар уруғини жамғариб қўйганликлари учун СССР Олий Совети Президиумининг 1950 йил 22 сентябрьдаги фармони блан Самарқанд область қишлоқ хўжалик илғорларидан бир группаси орден ва медальлар блан мукофотланди.

Ленин ордени блан: Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхознинг 209,4 гектар ернинг ҳар гектаридан 34,1 центнердан пахта ҳосили олган ҳосилот совети раиси Йўлдош **Имомов**, Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхознинг 209,4 гектар ернинг ҳар гектаридан 34,1 центнердан пахта ҳосили олган раиси Бойтемир **Эргашев** мукофотландилар.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан 1 киши, **«Шавкатли меҳнат учун»** медали блан 13 киши, **«Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун»** медали блан 2 киши мукофотланди. (ЎзТАГ).

Коммунизмнинг янги буюк иншоотлари — совет халқининг фахридир

☆

Сурхондар'ёликларнинг қувончи

ТЕРМИЗ. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). СССР Министрлар Советининг Бош Туркман каналини қуриш ҳақидаги Қарорини Сурхондар'ё пахтакорлари ғоят катта хурсандчилик блан кутиб олдилар. Колхозчилар қум ва саҳроларни маҳсулдор водига айлантирувчи бу канал қурилишини эшитиб, партия ва ҳукуматга, шахсан улуғ доҳимиз ўртоқ Сталинга самимий миннатдорчилик билдирмоқдалар.

Узун районидаги «Правда» колхозининг раиси ўртоқ Ўринбой Йўлдошев бундай деди:

— Чўл, саҳро деб аталган жойлар тобора камайиб бормоқда. Биз Сталин замонасида табиатни ўзгартириб, чўл, қум ва саҳроларни серҳосил водига айлантирмоқдамиз. Бунга Катта Фарғона канали, Сирдар'ёнинг янги изга солиниши ва Каттақўрғон сув омбори яққол мисол бўлаолади. Совет ҳукуматининг қардош Туркманистонда дун'ёда энг катта канал қуриш ҳақида чиқарган Қарори ҳам мамлакатимизнинг қудратини ошириш, халқимизнинг фаровонлигини янада яхшилаш ҳақидаги сталинча ғамхўрликдир. Биз ҳукуматимизнинг бу тарихий Қарорини чин кўнглимиздан табриклаймиз.

— Бош Туркман канали қурилиши,— деди Сариосиё районидаги Жданов номли колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Хўжақул Султонов, — коммунизм сари қўйилган янги қадамдир. Иншоот қурилиб ишга туширилгандан кейин, ҳозирги Туркманистоннинг нообод чўллари, бепоён саҳролари ўрнида бирнеча миллион гектар пахтазорлар пайдо бўлади.

Жданов номли колхоз ҳозиргача 708 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 10 ярим центнердан пахта топшириб, йиллик планни 45 процент адо этди. Колхозчилар Бош Туркман канали қурилиши шарафига йиллик планни 20 октябрьгача бажариш ва яна ҳарбир гектар ердан 20 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олдилар.

Областьнинг Денов, Шўрчи районларидаги кўпчилик колхозларнинг а'золари ҳам буюк қурилиш шарафига пахта тайёрлаш планини тезроқ бажариш мажбуриятини олдилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

☆

Совет фанини ривожлантириш истиқболлари

22 сентябрьда академик С. И. Вавилов раислигида СССР Фанлар Академияси президиумининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Мажлисда табиатни ўзгартиришдан иборат катта программа муносабати блан совет фанини ривожлантиришнинг яқин фурсатдаги истиқболлари муҳокама қилинди.

Бу ҳақда СССР Фанлар Академияси президиумининг бош илмий секретари академик А. В. Топчиев доклад қилди. У ўз докладининг биринчи қисмида Волга, Амудар'ё ва Днепр дар'ёларидаги катта қурилишларга ёрдам бериш блан боғлиқ илмий-текшириш ишлари ҳақида гапирди. Бу қурилишларга ёрдам бериш учун СССР Фанлар Академияси ҳузурида тузилган комитет олимлардан жуда кўп таклифлар олмоқда. Илмий экспедициялар ишга киришди. Масалан, Ишлабчиқариш кучларини ўрганувчи советнинг Орол-Каспий комплекс экспедицияси География институти блан биргаликда Бош Туркман канали қуриладиган районларни ўрганмоқда. Суғориш каналларининг Амудар'ё этагидаги сизот сувларга та'сирини ўрганмоқ учун яқин фурсатда илмий ходимлардан иборат отрядлар жўнаб кетади. Амудар'ё районида қишлоқ хўжалик экинларини жойлаштириш плани тузилган.

Сўнгра докладчи физика-математика, химия, геология — география, техника, биология ва гуманитар фанлари соҳасидаги текшириш ишларининг истиқболларини баён қилиб берди.

Гуманитар фанларнинг бундан буёнги тараққиёти ўртоқ И. В. Сталиннинг тилшунослик масалалари юзасидан ёзган тарихий асарлари блан белгиланади. СССР Фанлар Академиясининг тилшунослик институти «Ҳозирги замон рус тилининг луғати» деган икки томни ва «Пушкиннинг тили» номли бир томлик луғатни нашр этишга тайёрланмоқда. Рус миллий тилининг вужудга келишида муҳим роль ўйнаган областьларнинг диалектологик атласини тайёрлашга қарор қилинди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда академиклардан Е. А. Чудаков, М. М. Дубинин, А. И. Опарин, Д. С. Бельянкин, А. А. Скочинский, СССР Фанлар Академиясининг корреспондент а'золари А. Д. Удальцов, Т. С. Хачатуров, Н. Н. Славянов, Г. В. Акимов, Е. А. Коровин ва бошқалар гапирдилар.

Академик С. И. Вавилов ўзининг охирги сўзида партия, ҳукумат, улуғ Сталин томонидан фан олдига қўйилган вазифаларнинг муҳимлигини уқдириб ўтди ва олимларни буюк қурилишларни бажариш учун ўз кучларини бирлаштиришга чақирди. (ТАСС).

Янги катта қурилиш

СЕМФЕРОПОЛЬ, (ТАСС). Қрим меҳнаткашлари ҳукуматнинг Днепр дар'ёсида Каховка гидроэлектростанциясини, Жанубий Украина каналини, Шимолий Қрим каналини қуриш, Украинанинг жанубий районлари ва Қримнинг шимолий районларидаги ерларни суғориш тўғрисидаги Қарорини зўр хурсандчилик блан кутиб олдилар.

Ҳукуматнинг қарори радиода эшиттирилиши бланоқ областьнинг колхозларида, совхоз ва корхоналарида кўп киши қатнашган йиғилишлар бўлди, агитаторларнинг суҳбатлари ўтказилди. Ялтадаги Калинин номли колхознинг тамакичилик бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони П. И. Рожнова эрта саҳарда ҳукуматнинг тарихий қарори тўғрисида колхозчиларга гапириб, бундай деди:

— Янги қурилишлар халқнинг бахт-саодати тўғрисида тинмай қилинаётган сталинча ғамхўрликни ёрқин ифода қилади. Буюк Сталин замонасида яшаш ва меҳнат қилиш қувончлидир!

Қрим меҳнаткашлари табиатни ўзгартиришдан иборат сталинча планга оид янги тарихий қарорни меҳнат соҳасида катта муваффақиятлар блан нишонламоқдалар. Боқчасарой районидаги Молотов номли колхознинг а'золари мева теришда стахановча вахтада туриб ишлаб, 1 октябрьгача давлатга 265 тонна юқори сифатли мева топширишга қарор қилдилар.

☆

БОШ ТУРКМАН КАНАЛИ ҚУРИЛИШИ ШАРАФИГА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА КУЧАЙИБ КЕТДИ

(«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан)

Фарғона областидаги ишчилар, хизматчилар, инженер-техник ходимлар ва барча колхозчилар Иттифоқ ҳукуматининг Бош Туркман каналини қуриш тўғрисидаги тарихий Қарорини баланд руҳ ва зўр қувонч блан кутиб олмоқдалар. Қарор муносабати блан завод, фабрика ва корхоналарда, пахта далаларида митинглар бўлиб ўтди. Агитатор ва пропагандистлар бу Қарорни жойларда ўқиб тушунтирмоқдалар ва бу тўғрида лекция, докладлар ўтказмоқдалар.

Дзержинский номли тўқимачилик комбинатининг тўқув фабрикасида Бош Туркман канали қурилиши тўғрисидаги қарор муносабати блан ўтказилган йиғилишда стахановчи ишчи, Катта Фарғона канали қурилиши қатнашчиси Йўлдошев коллективнинг фикрини ифода қилиб, бундай деди:

— Бош Туркман каналини қуриш — неча асрлардан буён чўл бўлиб ётган дашт-биёбонларга ҳаёт бериш, у ерларни гуллатиш ва яшнатиш демакдир. Қумлик саҳроларга сув чиқариш орқали пахта ва бошқа экин майдонлари кўпаяди, чорвачилик янада ривожланади. Мен шу Қарор шарафига, кунлик топшириқни икки баравар бажаришга сўз бераман. Канал қурувчиларни керакли кийим-бош материаллари блан етарли та'минлаймиз, керак бўлса — ўзимиз ҳам бориб, Катта Фарғона каналида ортдирган тажрибамиз асосида Бош Туркман каналида ишлаймиз.

Шу йиғилишда инженер Иванов, техник Васильев, слесарь Одилов сингари ўнлаб кишилар Бош Туркман канали қурилиши шарафига сентябрь ойи планини муддатидан беш кун илгари бажариш, хомаш'ёни 10 процент миқдорида тежаш, таннархини 8 процент камайтириш мажбуриятини олдилар.

Бош Туркман канали қурилиши тўғрисидаги Қарор муносабати блан Қўқон ва Марғилон шаҳарларидаги корхоналарда ҳам социалистик мусобақа қизиб кетди. Корхоналардаги йиғилишларда Бош Туркман канали қурилишининг ижодчиси улуғ доҳимиз ўртоқ Сталинга зўр миннатдорчилик билдирилмоқда ҳамда ишчи ва мутахассислар канал қурилишида актив қатнашишга сўз бермоқдалар.

«ОКТЯБРЬ 13 ЙИЛЛИГИ» КОЛХОЗИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

ҚАРШИ, 25 сентябрь. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Қашқадар'ё область, Бешкент районидаги «Октябрь 13 йиллиги» колхози 23 сентябрьда йиллик пахта тайёрлаш планини 103 процент бажарди. Колхознинг ўртоқ Тоҳир Норов бошлиқ бригадаси планини 125, Пўлатой Шаймонова, Азиза Мавлонова, Жамилаой Шониёзова ўртоқлар бошлиқ звенолари 180 — 200 процентга етказдилар.

Колхозчилар давлатга яна 700 центнер пахта бериш мажбуриятини олдилар.

М. БОБОШ.

Ўзбекистон ССР областьларида 1950 йил 25 сентябрьгача пахта тайёрлашнинг бориши ҳақида МА'ЛУМОТ

(Процент ҳисоби блан)

Областьлар	мавсум бошидан бери	бир кунлик ўсиш	Областьлар	мавсум бошидан бери	бир кунлик ўсиш
Бухоро	49,8	2,0	Самарқанд	25,7	1,6
Фарғона	37,5	2,1	Қорақалпоғистон АССР	23,5	1,4
Андижон	34,4	1,9	Тошкент	21,1	1,6
Сурхондар'ё	34,4	1,8	Совхозлар	20,3	1,4
Наманган	34,1	2,0			
Хоразм	32,4	1,8			
Қашқадар'ё	30,7	1,6	Республикада ҳаммаси	32,2	1,8

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Тошкент область, Мирзачўл районидаги „Октябрь" колхозининг илғорларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 20 майда чиқарган фармонига мувофиқ, сувли ерларда пахтадан мўл ҳосил олганликлари, колхоз эса ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятларини ва контрактация шартларини бажарганлиги, МТС ларнинг 1949 йилда қилган ишлари учун натура ҳақини тўлаб бўлганлиги ва 1950 йил кўкламида экиш учун етарли миқдорда барча экинлар уруғини жамғариб қўйганлиги учун мукофотлансин:

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН

1. **Абдуллаев** Бердибой — бригада бошлиғи, 33 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан пахта ҳосили олган.
2. **Брухтий** Афанасий Демидович — колхоз раиси, 395 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан пахта ҳосили олган.
3. **Смолоногов** Леонтий Сергеевич — ҳосилот советининг раиси, 395 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан пахта ҳосили олган.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

1. **Абдуллаев** Эргаш — звено бошлиғи.
2. **Олимов** Домлажон — бригада бошлиғи.
3. **Бойматов** Аҳмаджон — звено бошлиғи.
4. **Дидичко** Алексей Самсонович — колхоз а'зоси.
5. **Эшонбоев** Намозбой — звено бошлиғи.
6. **Киселёва** Тамара Емельяновна — звено бошлиғи.
7. **Коваленко** Петр Иванович — бригада бошлиғи.
8. **Ломакина** Зоя Георгиевна — колхоз а'зоси.
9. **Лисенко** Мария Петровна — звено бошлиғи.
10. **Мадраимов** Раҳим — бригада бошлиғи.
11. **Мадраимов** Тожибой—звено бошлиғи.
12. **Мадхолиқов** Аслидин — звено бошлиғи.
13. **Матмусаев** Райимжон — звено бошлиғи.
14. **Мусаев** Ма'мурза — звено бошлиғи.
15. **Раҳимов** Муҳамаджон — звено бошлиғи.
16. **Саенко** Владимир Иванович — колхоз а'зоси.
17. **Султонов** Мамажон — бригада бошлиғи.
18. **Султонов** Назир — звено бошлиғи.
19. **Тоштемиров** Турсунали — звено бошлиғи.
20. **Тимофеева** Мария Романовна — бригада бошлиғи.
21. **Умаров** Акбарали — звено бошлиғи.
22. **Ҳалимов** Носиржон — звено бошлиғи.
23. **Хўжаев** Йўлдош — звено бошлиғи.
24. **Шокиров** Алиддин — звено бошлиғи.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНИ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

1. **Абдуллаева** Пардагул — колхоз а'зоси.
2. **Абдурасулев** Фазлиддин — колхоз а'зоси.
3. **Алиева** Нахида — колхоз а'зоси.
4. **Олимов** Наманжон — колхоз а'зоси.
5. **Осанова** Шашна — колхоз а'зоси.
6. **Аҳмедова** Санобар — колхоз а'зоси.
7. **Бикирова** Сакина—колхоз а'зоси.
8. **Василенко** Феодосья Гавриловна—колхоз а'зоси.
9. **Воробьёва** Мария Томмовна — колхоз а'зоси.
10. **Гапирова** Аширбуви — колхоз а'зоси.
11. **Жамбоева** Ойша — колхоз а'зоси.
12. **Эргашева** Инобат — колхоз а'зоси.
13. **Эргашева** Ражия — колхоз а'зоси.
14. **Қодирқулов** Пиримқул — колхоз а'зоси.
15. **Калинниченко** Тимофей Васильевич — колхоз а'зоси.
16. **Қорабоева** Турсун — колхоз а'зоси.
17. **Каримова** Моҳиниса — колхоз а'зоси.
18. **Ломанов** Гаврил Ефимович — колхоз а'зоси.
19. **Мадраимов** Эргаш — колхоз а'зоси.
20. **Мадраимов** Йўлдош — колхоз а'зоси.
21. **Мамажонов** Аҳмаджон — колхоз а'зоси.
22. **Миралиева** Шаҳриниса— колхоз а'зоси.
23. **Мирсолиева** Норхон — колхоз а'зоси.
24. **Мусаев** Маҳамаджон — колхоз а'зоси.
25. **Перепелицина** Александра Михайловна — колхоз а'зоси.
26. **Познахарева** Людмила Прокофьевна — колхоз а'зоси.
27. **Полякова** Тамара Александровна — колхоз а'зоси.
28. **Рустамов** Маҳмуд—колхоз а'зоси.
29. **Рустамова** Хулпиниса — колхоз а'зоси.
30. **Руштиева** Тунтун — колхоз а'зоси.
31. **Соибназаров** Муслиддин —колхоз а'зоси.
32. **Соибназарова** Холиниса — колхоз а'зоси.
33. **Сулаймонова** Завра — колхоз а'зоси.
34. **Сулаймонов** Карим — колхоз а'зоси.
35. **Сулаймонов** Қуртасан — колхоз а'зоси.
36. **Сулаймонова** Кучерфа — колхоз а'зоси.
37. **Сюрова** Вера Ивановна— колхоз а'зоси.
38. **Фейзулов** Тоштон—колхоз а'зоси.
39. **Харитонов** Александр Львович — колхоз а'зоси.
40. **Худойназаров** Облақул — колхоз а'зоси.
41. **Шокиров** Зикри — колхоз а'зоси.
42. **Шкляр** Фадей Эммануилович — колхоз а'зоси.
43. **Йўлчиева** Онартожи — колхоз а'зоси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ШВЕРНИК.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1950 йил, 22 сентябрь.

Пойтахт театрларида янги мавсум

Республикамизнинг пойтахтидаги театрларда янги мавсум бошланмоқда.

Горький номли рус драма театрида қишки мавсум 16 сентябрьда Лавреневнинг «Америка овози» номли пьесаси блан очилди.

1 октябрьда Ҳамза номли Давлат ўзбек академик драма театри драматург Абдулла Қаҳҳорнинг «Янги ер» пьесасини саҳнага қўяди. Театр ижодий коллективи янги мавсумда томошабинларга драматург Поповнинг «Оила» пьесасини ва В. Шекспирнинг «Ромео ва Жульетта» трагедиясини кўрсатади.

Навоий номли опера ва балет театри Глиернинг «Мис чавандоз» номли балетини ва П. И. Чайковскийнинг «Пиковая дама» операсини ўзбек тилида саҳнага қўяди. Театр У. Ҳожибековнинг «Кўр ўғли» операсини ҳам кўрсатади.

Округ офицерлар уйи ҳузуридаги Совет Армияси театрининг коллективи Михайловнинг «Йўқотилган уй» ва Мдиванининг «Яхши ниятли кишилар» асарини саҳнага қўяди.

Ёш томошабинлар театри Гераскинанинг «Етуклик аттестати» ва Асқад Мухторнинг «Яхшиликка-яхшилик» асарларини кўрсатади.

Пойтахт театрларининг репертуарларида совет драматурглари ва рус классикларининг асарлари бор.

Суратда: Чирчиқ шаҳридаги Ленин кўчаси.
В. Лейн фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕК АДАБИЁТИ ДЕКАДАСИГА ТАЙЁРЛИК

Тошкентга таржимонлар келмоқда

Ўзбекистон ёзувчилари 1951 йилнинг биринчи ярмида Москва, Минск ва Таллин шаҳарларида бўладиган ўзбек адабиёти декадасига тайёрланмоқдалар. Ўзбекистон Совет ёзувчилар союзининг секцияларида поэзия, проза ва драматургия жанрларида ёзилган янги асарлар муҳокама қилинмоқда ва қабул қилинган асарлар таржимонларга топширилмоқда.

Москвадан Тошкентга бир гуруҳ шоир ва таржимонлар келдилар. Булар орасида Вера Инбер, Николай Ушаков, Семен Липкин, Яков Хелемский ўртоқлар бор. Яна бирнеча отоқли ёзувчиларнинг келиши кутилмоқда.

Ўртоқ Н. Н. Ушаков мухбиримиз блан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Москвада, Давлат бадиий адабиёт нашриётида Муқимийнинг «Лирика ва сатира» номли китоби менинг таржимамда босилиб чиқди. «Ўзбек поэзиясининг анталогияси»да ҳам менинг бирнеча таржимам бор.

Мен ўзбек шоирларининг асарларини таржима қилиш блан бирга, Ўзбекистон ҳақида ёзаётган ше'рлар китобимга қўшимча материал тўплайман ва уни ёзиб тугатаман. Бу китобим уч қисмдан иборат бўлади. Биринчи қисмига Совет Ўзбекистонида Улуғ Ватан уруши йилларида қилинган ишлар ҳақидаги ше'рлар, иккинчи қисмига ўзбек классик шоирларидан қилган таржималарим ва учинчи қисмига ўзбек ше'ри вазнида ёзган ше'рларим киритилади.

Муқимий асарларини таржима қилиш менга катта завқ ва илҳом бағишлади. Муқимийнинг «Саёҳатнома»сида кўрсатилган ерларни бориб кўриш ниятим бор.

Мен ўзбек адабиёти декадасига шоир Уйғуннинг ше'рлар китобини таржима қилиб бераман.

Улуғ Ватан уруши йилларида бир гуруҳ шоирлар Ўзбекистонга келиб яшаган эдилар. Шулар ичида мен ҳам бор эдим. Ўзбек халқи бизларни меҳрибонлик блан кутиб олди ҳамда ижод қилишимиз учун яхши шароит яратиб берди. Биз ўзбек халқининг бу меҳмондўстлиги ва меҳрибонлигини ҳечқачон унутмаймиз.

Совет Ўзбекистонида урушдан кейинги даврда улуғвор ишлар қилинаётганлигини кўрдим. Айниқса, пахтачилик соҳасида катта муваффақиятларга эришилган. Мен ўзбек халқининг қаҳрамонлигидан беҳад илҳомланган ҳолда, Ўзбекистон ҳақидаги ше'рларимни тез фурсат ичида ёзиб тамомлайман ҳамда уларни ўзбек халқига адабиёт декадаси кунларида совға қиламан.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

◆ **Алишер** Навоий номли Ўзбекистон Давлат университетида студентларга ҳар ҳафтада «Халқаро аҳвол» тўғрисида бир марта лекция ўтказилмоқда. Лекцияларни университет доцентларидан Ҳамроқулов, Абрамов, Муқимов ўртоқлар ўқиётирлар.

М. Мамараҳимов.

◆ **Маданий-оқартув** муассасалари комитети Тошкент область бўлимининг ташаббуси блан агитмашина ташкил қилинди. Агитмашинада кўчма кино, кутубхона ва лекторлар бор. Агитбригада Тошкент областидаги колхозларга пахта йиғим-терими даврида маданий-оқартув ишларида ёрдам беради.

Ш. Аминов.

◆ **Самарқанд** область, Зомин район партия комитети колхоз, МТС ва мактаб бошланғич партия ва комсомол ташкилотларининг бир кунлик семинарини ўтказди.

Семинарда халқаро аҳвол ва бошқа ҳар турли темаларда лекциялар бўлиб ўтди.

Х. Қаюмов.

◆ **Қорақалпоғистон** АССР, Қипчоқ районининг марказида райондаги колхоз агитпункт мудирлари ва агитаторларнинг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга 63 киши қатнашди.

Кенгашда ҳозирги аҳвол ва пахта йиғим-терими даврида агитаторларнинг вазифалари тўғрисида доклад бўлди.

С. Юсупов.
Т. Давлатбоев.

◆ **Хоразм** область, Хива шаҳар Маданият уйи ҳузуридаги лекторлар группаси теримчилар учун сиёсий ва илмий темаларда лекциялар ўтказаётирлар. Лекторлардан Юсуфжонов, Абдуллаев ва бошқа ўртоқлар райондаги Орджоникидзе номли, Карл Маркс номли, Сталин номли колхозларда лекциялар ўтказдилар.

С. Иброҳимов.

◆ **Фарғона** область, Сўх районининг меҳнаткашлари ва район халқ маорифи ходимлари ўртасида илғор совет агробиология фанига оид турли темаларда илмий лекциялар ўтказилмоқда.

Яқинда Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ҳузуридаги Марказий лекция бюросининг лектори ўртоқ С. Файзиев «Мичурин та'лимоти» деган темада лекция ўқиди. **О. Абдуллаев.**

Ҳомиладор хотинлар ҳақида ғамхўрлик

Тошкент область, Калинин район соғлиқни сақлаш бўлими ҳомиладор хотинларга медицина ёрдамини намунали йўлга қўймоқда.

Райоининг Охунбобоев, Молотов, Карл Маркс ва Ворошилов қишлоқ советларидаги туғруқхоналарда 1950 йилнинг бошидан бери 1 алаб она акушеркалар ёрдами блан туғди.

Туғруқхоналарда оналар ва туғилган болалар учун барча қулай шароит мавжуд. Район соғлиқни сақлаш бўлими ҳомиладор хотинларга медицина хизматини янада яхшилаш учун «Октябрь самараси» ва Охунбобоев номли колхозлар қошида ҳам янги туғруқхоналар очиш учун тайёргарлик кўрмоқда.

Қ. ҒАФУРОВ.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИНИ МЕҲНАТ СОҲАСИДА ЯНГИ ҒАЛАБАЛАР БЛАН ҚУТИБ ОЛАМИЗ

Инженер Ковалёв усулини қўллаб...

Андижон область, Ленинск шаҳридаги Сталин номли 5-нчи ёғ заводида инженер Ковалёв усули кенг муҳокама қилинмоқда. Ишчилар янги иш усули меҳнат унумини янада ошириш имкониятини беражагини қайд қилмоқдалар. Заводда илғор иш усулларини жорий этиш ва бригадаларни ёппасига стахановча ишлашга кўчириш учун катта имкониятлар бор.

Смена инженери Қурбон Бозорбоев раҳбарлигидаги бригада илғор иш усулларини қўллашда ҳамма вақт ташаббускор бўлиб келмоқда. Бригада а'золари инженер Ковалёв усулини қўллаш блан бирга, янги оширилган мажбуриятлар олдилар. Бригада сентябрь ойи планини муддатидан олдин, йиллик планни эса Сталин Конституцияси куни — 5 декабрьгача бажариш, йил охиригача пландан ташқари 150 тонна ёғ, шу жумладан ёғнинг чиқитга чиқиб нобуд бўлишини камайтириш ҳисобига 20 тонна ёғ ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Бригада стахановча тинчлик вахтасида туриб, ёппасига стахановча ишлашга кўчиш мажбуриятини олди ва смена инженери Мирали Абдуллаев раҳбарлик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасини мусобақага чақирди.

Ўртоқ Бозорбоев бригадасининг ташаббуси бошқа цех ва бригадаларга ҳам кенг ёйилди.

Ҳаммавақт мусобақада ютиб, ўзининг ажойиб стахановчилари блан донг чиқарган механика цехи инженер Ковалёв усулини жорий этишда яхши натижаларга эришди. Цех коллективи а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан бошланган Александр Чутких ташаббусига ва материалларни тежаб сарфлаш юзасидан бошланган Лидия Корабельникова ташаббусига заводда биринчи бўлиб қўшилди. Механика цехи 8 ойлик планни 170 процент бажариб, металл чиқиндиларидан фойдаланиш ва эски детальларни тиклаш йўли блан 50.000 сўм маблағ тежади. Бу цехда 8 ойлик планни 200 процентдан бажарган комсомол а'золари Шомил Муродов ва Геннадий Малофеев, 8 ойлик планни 280 процент бажарган ва детальларни электр-пайванд қилишда а'ло сифат учун курашни бошлаб юборган Горелкин ўртоқлар заводнинг донгдор стахановчиларидир.

Коммунист ўртоқ Зайниддинов бошчилик қилаётган электр цехининг коллективи мамлакатимиздаги донгдор кишиларнинг илғор иш усулларини қўллаб, катта муваффақиятларга эришди. Цех коллективи бу йил бирнеча ўн минглаб киловатт-соат электр қуввати тежаш учун курашиб, ҳозирнинг ўзидаёқ анча киловатт-соат электр қуввати тежашга муваффақ бўлди. Электр цехи 8 ойлик планни 150 процент бажарди.

Инженер Ковалёв усулида ишлаш яхши натижалар бермоқда. Ўртоқ Бозорбоев бригадаси кунлик нормани 110—120 процент бажармоқда. Шу бригаданинг стахановчиларидан Абдулла Ҳошимов ва Тоштемир Мадалиев ўртоқлар топшириқни 160—170 процентга етказиб адо этаётирлар.

А. БАЛДИН.

8 ойлик план ошириб бажарилди

УРГАНЧ. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Областьдаги саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 33 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Область саноатида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 8 ойлик плани 102 процент бажарилди.

Область пахта тайёрлаш трестига қарашли пахта заводлари августда июль ойига қараганда янада яхшироқ ишладилар. Хонқа, Хива, Ҳазорасп Урганч пахта заводлари мусобақада ғолиб чиқдилар. Фақат Хонқа заводининг ўзигина август ойида мамлакатга пландан ташқари ойлик планнинг ярми миқдорида тола ишлаб берди. Заводнинг коммунист ўртоқ Тоҳиров бошлиқ бригадаси йиллик планни муддатидан илгари шараф блан адо қилди.

Область пахта заводларида 8 ой ичида 683 тонна ўраш материаллари тежалиб, давлатга миллион сўмлаб фойда келтирилди. Шунингдек, область ёғ заводларининг коллективлари ҳам август ойида катта ютуқларга эришдилар. Манғит ва Хива ёғ заводларида маҳсулот ишлаб чиқариш қарийб икки ҳисса ошди.

Хива ёғ заводининг коллективи 1950 йил программасини 25 октябрьгача бажариш, йил охиригача 1951 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Заводда 15 сентябрьдан 15 октябрьгача стахановча ишлаш ойлиги э'лон қилинди.

М. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

Трамвайчилар мусобақаси

Тошкент трамвай-троллейбус трести ишчилари ўртасида Октябрьолди мусобақаси тобора кучаймоқда. Коллектив пассажирларга хизматни яхшилаш, трамвай ва троллейбусларни график асосида авариясиз юргизиш, молия планларини тўла ва ошириб бажариш учун курашмоқда.

Трестнинг биринчи ва иккинчи бўлимида трамвай ҳайдовчилардан 64 киши вагонларини пухта сақлаш юзасидан социалистик мусобақага қўшилди. 12-нчи трамвай йўлидаги ўртоқ Нечаев бошлиқ бригада пассажирларга хизмат кўрсатишда бошқаларга намуна бўлмоқда. Кондукторлардан Яруллина, Сутомина ва бошқа ўртоқлар мусобақада олдинда бораётирлар.

Троллейбус паркининг токари ўртоқ Коробков ҳар куни уч норма бажармоқда.

Троллейбус ҳайдовчи ўртоқ Камоловнинг машинаси ремонтга тўхтамасдан, пландагидан 25 минг километр ошиқ йўл босди. Ўртоқ Камолов машинанинг йўл босишини янада ошириш мажбуриятини олди.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Илғор смена

Бухоро ипак фабрикасининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари Октябрьолди мусобақасини қизитиб, ишлабчиқариш планларини ошириб бажармоқдалар.

Мастер коммунист ўртоқ Шарипова раҳбарлигидаги смена ишчилари август ойи планини 110 процент бажариб, нуқул а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу сменага фабриканинг кўчма қизил байроғи топширилди.

Фабрика коллективи йиллик планни 7 ноябрьгача бажариш учун курашмоқда. Коммунист Ғуломова, Шаптухина, Малченко, Эшмуродова ўртоқлар сингари кўп ишчилар ҳозир 1953 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Қ. ЖУМАЕВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

Танқид ва ўз-ўзини танқид — совет жамияти тараққиётининг ҳаракатлантирувчи кучи

Бизнинг улуғ Ватанимиз коммунизм сари муваффақиятли суратда олға бормоқда. Большевикча танқид ва ўз-ўзини танқид коммунистик қурилишнинг буюк қуролидир. Ўртоқ Сталин ҳар қандай тараққиётнинг негизи эскилик блан янгилик ўртасидаги, ўлиб бораётган нарсалар блан туғилиб келаётган нарсалар ўртасидаги курашдан иборат, деб та'лим беради.

Социализмнинг тараққиёт жараёни, мамлакатимизда социализмдан аста-секин коммунизмга ўтиш жараёни ўз-ўзидан бўларчилик тартибида эмас, балки партиямизнинг, социалистик давлатимизнинг, халқимизнинг буржуазия жамиятидан мерос бўлиб қолган эскиликка, капитализмнинг кишилар онгидаги қолдиқларига қарши, коммунизм йўлидаги ҳаракатимизга халақит берадиган ҳар қандай ғовларга қарши кураши асосида содир бўлади.

Капитализм даврида асосий қарама-қаршилик ишлабчиқаришнинг ижтимоий характери блан ўзлаштиришнинг хусусий формаси ўртасидаги қарама-қаршиликдан иборатдир. Капитализмнинг ана шу асосий қарама-қаршилиги буржуазия блан пролетариат ўртасидаги қаттиқ синфий курашда рўёбга чиқади. Синфий кураш капиталистик жамиятни ҳаракатлантирувчи кучдир. Ишлабчиқариш воситаларининг хусусий мулклиги бу курашнинг иқтисодий негизидир.

Социалистик жамиятда янгилик блан эскилик ўртасидаги кураш тамомила бошқача характерда бўлади. Социализм даврида ишлабчиқариш кучлари блан ишлабчиқариш муносабатлари ўртасида антагонистик қарама-қаршиликлар йўқ. Социализм даврида ишлабчиқариш муносабатлари ишлабчиқариш кучларининг ҳолатига тамомила мувофиқ бўлади.

Совет социалистик жамиятининг маънавий-сиёсий бирлиги, халқлар дўстлиги, совет ватанпарварлиги СССРдаги ижтимоий тараққиётни ҳаракатга келтирувчи кучдир. Ишлабчиқаришнинг социалистик усули ҳаётимиздаги барча қонуниятларга асос бўлиб, провардида жамиятимизнинг тараққиётини белгилаб беради.

Большевиклар партияси, бу партиянинг ижтимоий тараққиёт қонунларини билишга асосланган тўғри сиёсати совет жамиятимизнинг тараққиётига йўл кўрсатувчи ва унга раҳбарлик қилувчи кучдир. Коммунистлар партияси социалистик давлат орқали бутун халқ хўжалигимизнинг тараққиётига планли асосда етакчилик қилади. Большевиклар партиясининг раҳбарлигидаги совет давлати коммунистик қурилишда етакчи кучдир.

Аммо социалистик жамият ҳам қарама-қаршиликлардан холи эмас, бу жамиятдаги тараққиёт эскилик блан янгилик ўртасидаги кураш шаклида боради. Большевикча танқид ва ўз-ўзини танқид янгилик блан эскилик ўртасидаги ана шу қарама-қаршиликларни очиб ташлаш ва бартараф қилиш формасидир.

Танқид ва ўз-ўзини танқид большевистик партия тараққиётининг қудратли қуролидир. Большевиклар партияси ташкил топган биринчи кунларданоқ ўз сафларини мустаҳкамлаш учун ишчилар синфини ва барча меҳнаткашларни партия байроғи остига тўплаш учун танқид ва ўз-ўзини танқид қуролидан фойдаланиб келди. Партиянинг улуғ йўлбошчилари Ленин блан Сталин партияга шундай деб та'лим бердилар. Улуғ коммунист большевиклар партиясининг ташкилотчиси ва йўлбошчиси В. И. Ленин қуйидагича та'лим берган эди: **«Хатони очиқ эътироф этиш, унинг сабабларини очиб ташлаш, хатони вужудга келтирган вазиятни таҳлил этиш, хатони тузатиш воситаларини э'тибор блан муҳокама қилиш—бу, жиддий партиянинг белгиси, бу партиянинг ўз бурчларини бажариши демакдир, синфни, сўнгра эса оммани ҳам тарбиялаш ва унга та'лим бериш демакдир».** (В. И. Ленин. Асарлар, 3-нчи нашри, XXV том, 201 бет).

Янги типдаги партия бўлмиш большевиклар партиясини, ўз-ўзини танқид қилишдан қўрқадиган, қарама-қаршиликларни ҳийла-найранглар блан бўяб кўрсатадиган, ўз камчиликларини яширадиган II Интернационал партияларидан ажратиб турадиган асосий фарқларнинг бири ҳам шундадир.

Улуғ большевистик партиямиз ўз а'золарини, ўз кадрларини ғоят талабчанлик руҳида ва камчилик ҳамда хатоларга қарши раҳмсиз кураш руҳида, революционерларга хос ҳалол танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида тарбиялайди.

Ўртоқ Сталин ўз-ўзини танқидсиз олға ҳаракат қилолмаймиз, ўз-ўзини танқид бизга ҳаво блан сувдек керак, большевизмнинг кучи аслида шундаки, у танқиддан қўрқмайди ва ўз камчиликларини танқид қилиш йўли блан олға қараб ҳаракат қилиб бориш учун куч топади, деб та'лим беради. Танқид ва ўз-ўзини танқид большевиклар партияси ва совет давлати қурилишининг асосий шарти ва негизидир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан буён танқид ва ўз-ўзини танқид коммунистлар партияси ва бутун совет халқининг социализм учун курашдаги қудратли кучи бўлиб майдонга чиқди. Капитализмдан социализмга ўтиш даврида танқид ва ўз-ўзини танқид большевиклар партияси қўлида партия ва халқнинг барча душманларига қарши курашнинг энг кучли воситаси, социализмга душман бўлган барча кучларни фош қилиш воситаси, партия, совет, хўжалик ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг ишларидаги хато ва камчиликларни тугатиш воситаси бўлди.

Мамлакатимизда социализм ғалаба қилиши блан танқид ва ўз-ўзини танқид социалистик жамият тараққиётининг янги диалектик қонуни, янги ҳаракатлантирувчи кучи бўлиб қолди. Ўртоқ Сталин совет жамиятини олға қараб тараққий этдирадиган куч ва партия қўлида қудратли восита ҳам Совет давлатини мустаҳкамлаш, коммунистик жамият қурилиши сур'атларини тезлатишнинг ҳақиқий воситаси бўлган ўз-ўзини танқиднинг аҳамиятини геннал суратда баён қилиб берди.

Социализм даврида ҳукмронлик қилучи социалистик ишлабчиқариш муносабатлари блан капитализмнинг кишилар онгидаги сарқитлари ўртасида қарама-қаршилик бор. Меҳнатни шон-шараф, виждон ва қаҳрамонлик ишига айлантирган социалистик тузум совет кишиларининг ижодий ишлари учун, новаторликни кучайтириш ва тараққий этдириш учун кенг имконият очиб берди. Миллионларча совет кишилари социалистик мусобақа асосида социалистик Ватаннинг бахт-саодати учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар фан ва техникани тараққий этдирмоқдалар, коммунистик қурилиш сур'атларини тезлатмоқдалар.

Аммо бизда даврини кечириб бораётган, эскиликка ёпишиб олучи қолоқ кишилар ҳам йўқ эмас. Танқид ва ўз-ўзини танқид капитализмнинг кишилар онгидаги сарқитларига қарши, эскиликка, таассубга, уюшқоқсизликка қарши, қолоқ фикрларга қарши, социалистик мулкка бепарво муносабатда бўлишга қарши, чириган буржуа маданияти олдида кўр-кўрона сажда қилишга қарши ва буржуа мафкурасининг совет кишиларига ҳарқандай йўл блан та'сир кўрсатишига қарши курашнинг жанговар қуролидир.

Социалистик жамият тараққиёти жараёнида пайдо бўладиган бошқа хилдаги қарама-қаршиликлар ҳам бор. Бу қарама-қаршиликларни ҳам йўқотиш учун танқид ва ўз-ўзини танқид жуда зарурдир.

Бирданига тўсатдан ўзгариш йўли блан эски сифатдан янги сифатга ўтиш қонуни «...бир-бирига душман бўлган синфларга ажралган жамият учун шартдир. Аммо бир-бирига душман синфлар бўлмаган жамият учун бу қонун асло шарт эмас» (И. В. Сталин, «Тилшуносликдаги марксизм ҳақида»).

Танқид ва ўз-ўзини танқид олий типдаги демократия бўлмиш янги, совет демократиясига хос хусусиятдир. Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари танқид ва ўз-ўзини танқид орқали мамлакатни бошқариш малакасини ҳосил қиладилар, ўзларининг ижодий кучларини ривожлантирадилар, хўжалик, давлат ташкилотлари, партия органларининг ишларидаги хато ва камчиликларни йўқотишда большевиклар партиясига ёрдам берадилар. Омма танқид ва ўз-ўзини танқид воситаси блан ўз раҳбарларини текширади. Ўртоқ Сталин танқид ва ўз-ўзини танқид кадрларни тарбиялашнинг большевистик методидир, деб та'лим беради. Ўз-ўзини танқид натижасида, — дейди ўртоқ Сталин, — хўжалик кадрларимиз жадал ҳаракат қилабошлайдилар, хуш'ёрроқ бўлиб, хўжаликка раҳбарлик қилиш масалаларига жиддийроқ э'тибор қилабошлайдилар, партия, совет, касаба союз кадрларимиз ва бошқа ҳарқандай кадрларимиз омманинг талабларига зийраклик блан яхшироқ э'тибор қилабошлайдилар.

Совет халқи меҳнаткашлар депутатлари Советларига умумий, тўппа-тўғри, тенг ва яширин овоз бериш йўли блан ўтказиладиган сайловлар вақтида раҳбарларнинг ишларини текширади. Меҳнаткашлар умумий йиғилишларда, матбуотда камчиликларни очиб ташлайдилар. Совет ва партия аппаратининг турли қисмларида ижрони текшириш ва назорат қилиш системаси ҳам танқиднинг амалий бир формасидир. Танқиднинг ана шу формалари ва бошқа хилдаги методлари большевиклар партиясига, Совет давлатига ўзларининг ички резервларини аниқ билиб олиш, барча қийинчиликларни муваффақиятли суратда енгиш ва коммунизм қурилиши сур'атларини тезлатиш имконини беради.

☆

Танқид ва ўз-ўзини танқид совет кишиларининг ижтимоий, давлат ишидан манфаатдор эканлигини кўрсатади. Мамлакатимизда коммунизмни муваффақиятли суратда қуриш учун олиб борилаётган курашни ифода қилади.

Социалистик мусобақа ва унинг олий формаси бўлган стахановчилик ҳаракати совет кишиларининг ижодини, уларнинг коммунизм йўлидан олға томон қилаётган ҳаракатини тезлатишдан манфаатдорлигини яққол ифода этади. Танқид ва ўз-ўзини танқид социализм қурилишининг коммунистик методи бўлган социалистик мусобақани ривожлантириш блан чамбарчас боғланган. «Социалистик мусобақа, — дейди ўртоқ Сталин, — омманинг амалий революцион **ўз-ўзини танқиди**нинг ифодаси, бу ўз-ўзини танқид миллионларча меҳнаткашларнинг ижодий **ташаббусига** таянади» (И. В. Сталин, Асарлар, 12 том, 109—110 бетлар). Социалистик мусобақа жараёнида доим янги ташаббус вужудга келади. Социалистик мусобақа янгиликнинг эскиликка қарши олиб борадиган қаттиқ курашининг қуролидир. Бу кураш натижасида янгилик эскиликни енгади, меҳнатнинг прогрессив методлари, янги қоидалар вужудга келади.

Ишлабчиқариш новаторларининг ишлари меҳнатга ижодий муносабатда бўлиш, амалий революцион ўз-ўзини танқиднинг порлоқ намуналарини кўрсатади. Москвадаги «Парижская коммуна» пойафзал фабрикасининг бичувчиси В. Матросов эски иш методларини танқид қилиш асосида стахановча меҳнат методларини жорий қилиш юзасидан умумцех планини тузиб чиқди. Бу планнинг амалга оширилиши моддий жиҳатдан катта фойда берди ва маҳсулот ишлаб чиқариш сур'атларини тезлаштирди.

Челябинскдаги трактор заводининг инженер-технологи ўртоқ А. Ивановнинг, Краснохольмск комбинати мастерининг ёрдамчиси ўртоқ А. Чуткихнинг, «Трехгорная мануфактура» комбинатининг мастери ўртоқ В. Ворошиннинг ва бошқа кўпгина новаторларнинг таклифлари эскиликни революцион тарзда амалий танқид қилиш намунаси ва янгилик, илғорликнинг тантанаси учун кураш намунасидир. Кейинги вақтларда комсомол а'зоси Лидия Корабельникованинг қимматли ташаббуси кенг ёйилди. Лидия Корабельникова хомаш'ё ва материалларнинг тежаб сарф қилинмаслигига қарши қат'ий кураш очди. Токарь Генрих Боркевич ўз ишларини

Социалистик мусобақа байроғини яна ҳам баланд кўтариб, пахта териш ва тайёрлаш сур'атини тобора оширайлик!

Мусобақани кучайтириб, пахта тайёрлаш планини 6 ноябрьгача бажарамиз

(Ўзбекистон К(б)П Наманган область комитетининг секретари ўртоқ Х. Жўраев блан суҳбат)

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг Бухоро область пахтакорларининг пахта тайёрлаш планини 7 ноябрьгача бажариш ҳақидаги таклифини ма'қуллаб чиқарган Қарори пахтакорларимиз ўртасида меҳнат ғайратининг янада ошишига сабаб бўлди. Областимиз колхозчилари, совхоз ишчилари ҳамда тракторчилари йиллик пахта тайёрлаш планини Чуст, Поп, Тўрақўрғон ва Чортоқ районларида 1—2 ноябрьда, қолган районларда ва умуман областьда эса, 6 ноябрьда тўла бажариш мажбуриятини олдилар.

Ватанпарвар пахтакорларимиз томонидан олинган бу янги мажбуриятнинг ўз вақтида бажарилишига ҳечқандай шубҳа йўқ.

Косонсой районининг Қўқимбой участкасида янгидан очилган қўриқ ерларни ўзлаштираётган Дзержинский номли йириклашган колхознинг 7 звеноси ва 3 бригадаси бухоролик пахтакорларнинг ташаббусини ма'қуллаб, социалистик мусобақани янада кучайтириб, гектаридан 28—29 центнердан пахта топширдилар ва йиллик планни ошириб бажардилар. Бу ердаги Маленков номли, Берия номли, Чуст районидаги «Янгиобод» ва Фрунзе номли, Наманган районининг янгидан ўзлаштирилаётган Бўз участкасидаги Маленков номли колхозлар ҳам пахта тайёрлашда катта муваффақиятларга эришмоқдалар.

Колхоз партия ташкилотларимиз колхоз қишлоқларида партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ишларни тобора яхшиламоқдалар. Колхоз партия ташкилотлари ва қишлоқ коммунистлари айни маҳалда пахта йиғим-теримига бевосита раҳбарлик қилмоқдалар ва авангардлик кўрсатмоқдалар.

Бирнеча мисол келтириш мумкин. Жуда кўп майда колхозлар йириклаштирилгандан кейин вужудга келган 324 колхознинг 320 тасида партия ташкилотлари бор. 64 колхозда янгидан партия ташкилоти тузилди. Бу ташкилотлар ишига кундалик раҳбарлик кучайтирилди. Бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари учун семинарлар ўтказиб турилмоқда. Бу соҳада айниқса Тўрақўрғон район партия комитети яхши ишламоқда. Район партия комитети ва область партия комитетининг инструкторлари колхоз бошланғич партия ташкилотларига тез-тез бориб, уларнинг ишларига амалий ёрдам бериб турмоқдалар.

Наманган район, Куйбишев қишлоқ советидаги йириклашган «Сталинград» колхозида партия а'золари ва кандидатларининг сони 56 кишига етгач, бу ерда партия бюроси ва 12 та бригадада партия группаси ташкил этилди. Коммунистлар колхоз хўжалигининг муҳим тормоқларига тўғри тақсимланди. Ҳозир бу кучли партия ташкилоти колхоз экономикасига, пахта йиғим-теримига, колхозда ободончилик ишларини ривожлантиришга пухта раҳбарлик қилмоқда.

Шу қишлоқ советидаги Сталин номли колхозда 18 коммунистнинг ҳаммаси пахта термоқда. Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Тожибой Сатторов ҳозиргача 2.500, коммунист Тожихон Асқарова 5 минг килограмм пахта тердилар. Бундай мисолларни областьдаги ҳарбир колхоз партия ташкилоти ҳаётидан келтириш мумкин.

Область колхозчилари ишда ҳам, уюшқоқлик, тартиб-интизомда ҳам коммунист ва комсомоллардан ибрат олмоқдалар. Областьда 20 мингга яқин эркак ва хотин-қиз колхозчи 5—7 ва 10 минг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб, терим нормаларини икки-уч ҳисса ошириб бажармоқдалар. Чуст районидаги Сталин номли колхознинг а'зоси Меҳри Йўлдошева, «Майда миллат» колхозининг теримчиси Ўсаргул Нуронова, Исмоил Тўраев, Учқўрғон районидаги «Ленинчи йўл» колхозининг а'зоси Рўзихон Ойсаева ва Янгиқўрғон районидаги Сталин номли колхознинг а'зоси Сожира Нормирзаева ўртоқлар ҳар куни 200—250 килограммдан пахта термоқдалар.

Партия ташкилотлари большевистик агитациянинг барча шакл ва методларидан фойдаланиб, колхозчилар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни тобора кучайтириш блан бирга, кўп минг килограммчилар тажрибасини оммалаштиришга раҳбарлик қилишни кучайтирмоқдалар. Область маданий-оқартув бўлими, илмий сиёсий билимларни тарқатувчи жамият, шунингдек область ва район партия комитетларининг раҳбар ходимлари кучи блан колхозчилар орасида турли темаларда 1028 марта лекция ўқилди. 7.316 агитаторнинг кучи блан 15.540 та «Жанговар варақа» чиқарилди. Ҳамма колхозда доимий деворий газеталар чиқарилмоқда.

Область партия ва совет ташкилотлари пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариш юзасидан олинган янги мажбуриятларни амалда бажариш учун зарур чоралар кўрмоқдалар. Колхозларда теримчилар сонини ҳозирги 82 минг кишидан 110 минг кишигача етказиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ташкилий ишлардаги хато ва камчиликларни битириб, дала яслилари ва иссиқ овқатни яхшилаш чораларини кўрмоқдалар. Бу ишга Наманган шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари ва меҳнаткашлари ҳам қўшилиб, улар дам олиш кунларидаги якшанбаликлардан ташқари, колхозларга доимий ёрдамчилар ва автомашиналар бириктдилар. Шаҳар меҳнаткашлари 22 сентябрьда колхозларга ўзларининг 7 мингга яқин теримчиларини чиқариб юбордилар. 23 сентябрьда шаҳар аҳолисидан 10 мингга яқин киши пахта йиғим-теримига чиқди.

Броқ пахта йиғим-териминнинг ҳозирги ҳал қилувчи даврида партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларга керагича аҳамият бермай келаётган район ва колхоз партия ташкилотлари ҳам йўқ эмас. Масалан, Норин район партия комитети ва унинг секретари Галаганов, район ижроия комитетининг раиси Одилов ўртоқлар колхозларда социалистик мусобақани кенгайтириш, ташкилий-сиёсий ишларни яхшилаш ўрнига, юзаки раҳбарлик, ма'муриятчиликка йўл қўйиб келмоқдалар. Бу районда кўпчилик партия ташкилотларининг мусобақага раҳбарлиги ҳозирги талаблар даражасига кўтарилган эмас. Бундай жиддий хатолар Наманган ва Косонсой район партия комитетларининг ишида ҳам давом этиб келмоқда.

Наманган — республикамизнинг юқори ҳосилли пахтакор областьларидан биридир. Бинобарин, область партия ташкилотлари пахта териминнинг дастлабки кунларида юз берган мавжуд камчиликларни тезда тугатиб, барча колхозчиларни партия ташкилотларининг ҳозирги кунлардаги энг муҳим вазифаси бўлган — давлатга пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этадилар. Ҳечқандай шубҳа йўқки, Наманган областининг пахта далаларида социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, пахта териш ва тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятни тўла бажарамиз.

Қардош Озарбайжон делегациясининг а'золари Тошкент область Орджоникидзе районидаги Сталин номли колхозни бориб кўрдилар. **Суратда:** (чапдан ўнгга) Орджоникидзе МТСининг директори **Эшмурод Тўхтамуродов** ва делегация а'золаридан Ағдам район партия комитетининг секретари **М. А. Алиев**, Хилли районидаги «Пионер» колхозининг звено бошлиғи **Г. К. Алиева**, 1-нчи совхознинг агрономи **И. К. Ганбов**, Жданов район ижроия комитетининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. И. Мамедов** ўртоқлар колхоз даласида.

В. Лейн фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Чевар теримчилар

Андижон область, Пахтаобод район, Пахтакор қишлоқ советидаги «Большевик» колхозининг теримчилари кундан-кун нормаларини ошириб бажармоқдалар. Стахановчи теримчи Холисхон Ашурова бу йилги мавсумда 12 минг килограмм пахта териш мажбуриятини олган эди. У кунига 250 — 260 килограммдан пахта термоқда. Ўртоқ Ашурова 18 сентябрьгача 5.289 килограмм пахта терди. Шунингдек, Ҳидоятхон Мансурова, Турғуной Эгамова каби чевар теримчилар ҳам ҳар куни 200 — 250 килограммдан пахта термоқдалар.

Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Йўлдошев) ва партия ташкилоти илғор теримчиларнинг тажрибасини бошқа ҳамма колхозчиларга ёймоқда. Натижада, 232 теримчининг ҳаммаси нормасини тўла ва ошириб бажараётир. Колхозда кунига терилган пахта ҳарбир теримчига нормадаги 75 килограмм ўрнига 82 килограммдан тўғри келади.

«Большевик» колхозининг а'золари Бухоро пахтакорларининг чақириғига қўшилиб, йиллик пахта тайёрлаш планини 10 октябрьгача тўла бажариш мажбуриятини олдилар.

Ш. ЗУҲРИДДИНОВ.

Озарбайжон пахтакорлари делегациясининг а'золари Тошкент область колхозларининг далаларида

ОРДЖОНИКИДЗЕ, (Тошкент области). (ЎзТАГ). Озарбайжон пахтакорлари делегациясининг а'золаридан меҳнаткашлар депутатлари Жданов район Совети раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Мамедов бошлиқ бир группаси Орджоникидзе районидаги колхозларда бўлди.

Меҳмонлар кўпгина колхозларнинг далаларини кўздан кечириб, илгариги ўзаро текширишдан буён ўтган вақт ичида районнинг пахтакорлари кўпгина ишлар қилганликларини та'кидладилар. Далаларда мўл ҳосил етиштирилганлиги бундан дарак беради. Лекин кўп колхозлар ҳозирги вақтда ўз имкониятларига яраша ишламаётирлар. Орджоникидзе районни йиғим-терим сур'ати бўйича Тошкент областида олдинги ўринлардан бирида турса ҳам, етиштирилган ҳосилни нобуд қилмай ўз вақтида териб олиб, давлатга топшириш учун кураш ҳали чинакам қизитиб юборилмаган. Текшириб чиқилган деярлик ҳамма колхозларда меҳнат кучларидан яхши фойдаланилмаётир. Далаларда кўпинча хотин-қизларгина ишламоқда. Бирқанча колхозларда ишга яроқли а'золарнинг талай қисми иккинчи даражали ишлар блан банд қилиб қўйилган. Масалан, Сталин номли колхозда 100 га яқин киши иккинчи даражали ишларда ишлаб турибди.

Пахта терувчилар ўртасида социалистик мусобақа етарли кучайтириб юборилмаган. Шу сабабли меҳнат унуми паст. Пушкин номли колхоздаги 400 теримчидан 159 таси иш нормасини бажармайди, кунига 40 — 50 килограмм пахта теради, холос. Шу блан бирга бу колхознинг 9-нчи бригадасидаги Норхон Раҳимбердиева ва Очил Икромова ўртоқлар бирхил шароитда кунига 300 килограммдан пахта термоқдалар. Колхоз правлениеси ҳам, колхоз партия ташкилоти ҳам Раҳимбердиева ва Икромова ўртоқларнинг иш усулини ўрганиб, бу усулни ҳамма теримчилар ўртасида кенг ёйиш учун ғамхўрлик қилмаётирлар.

Орджоникидзе районининг колхозларида терим сифати ҳақида ҳам анча гап бўлди. Теримчилар сортларни аралаштириб юбормоқдалар. Бригада ва звено бошлиқлари, пахтани қабул қилувчилар эса колхозчилардан пахтани сортларга ажратиб териш қоидаларига риоя қилишни талаб этмаётирлар, хирмонларга топширилган пахталарни сортларга ажратишни уюштирмайдилар.

Сталин номли ва Охунбобоев номли колхозларнинг далаларида ўзаро текшириш бригадаси пахтани машина блан терувчи механизаторларнинг ишини кўздан кечирди.

Озарбайжон делегациясининг а'золари колхоз активларининг район йиғилишида текшириш якуни ҳақида гапириб бердилар. Йиғилишда колхоз раислари, колхоз бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари, қишлоқ советларининг раислари қатнашдилар. Актив йиғилиши район бўйича ҳар куни йиллик планнинг 3—3,5 процентини миқдорида пахта топширилишини та'минлайдиган тадбирларни белгилади.

Пахтанинг 85 процентини отбор сортга топширамиз

Колхозимизнинг а'золари бу йил 110 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 30 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олган эдилар. Бутун ёз бўйи ана шу мажбурият асосида ҳалол меҳнат қилинди ва пахтадан мисли кўрилмаган даражада мўл ҳосил етиштирилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш тўғрисида»ги Қарори асосида пахта йиғим-теримига пухта тайёрланиб, августнинг охиридаёқ теримга киришдик. Биз пахта тайёрлаш йиллик планини 20 октябрьгача бажариш шиори асосида теримчилар ўртасида социалистик мусобақани кучайтирдик. Илғор теримчилардан комсомол а'зоси Эсим Хирабоев мавсумда 7 минг, Халия Ўтабоева 7 минг, У. Қосимова 10 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олдилар. Улар теримнинг дастлабки кунларидаёқ 100 килограммдан 160 килограммгача пахта термоқдалар. Колхозимиздаги барча теримчи кунига ўрта ҳисоб блан 75—80 килограммдан пахта термоқда. Колхозимизда кундалик график ошириб бажарилмоқда.

Аммо пахта теримининг дастлабки кунларида ишимизда йўл қўйилган хатони пайқаб қолдик. Бу хато — пахтанинг сортларига э'тибор бермаганлигимиз эди. Натижада, 6 сентябрьгача фақат биринчи сорт ҳисобига пахта топшириб, давлатга отбор сорт пахта бермаганмиз.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бу хатони тезликда тугатишга киришди. 7 сентябрь куни колхозчиларнинг умумий йиғилишида теримчиларга отбор сорт пахта тўқимачилик фабрикалари учун қанчалик зарур эканлиги, бу сорт пахтанинг ҳар килограмми учун тўланадиган ҳақ бошқа сортларга нисбатан жуда кўп эканлигини уқдирдик. Партия ташкилоти томонидан ҳарбир бригадага бириктилган агитаторлар дам олиш пайтларида колхозчилар блан алоҳида суҳбатлар ўтказиб, отбор сорт пахта териш зарурлигини тушунтирдилар. Теримчилар уч хонали этаклар блан та'минланди. Бригада хирмонларида пахтани теримчилардан сортларга ажратиб қабул қилинадиган бўлди. Илғор теримчиларнинг иш тажрибалари, уларнинг қандай қилиб отбор сорт пахта тераётганлари бошқа теримчиларга ўргатилди. Натижада, 8 сентябрь куниёқ колхозимиз биринчи марта тайёрлаш пунктига 1.746 килограмм отбор сорт пахта топширди. Отбор сорт пахта кундан-кун кўп топширилмоқда. 20 сентябрьгача давлатга топширган пахтамизнинг 52 ярим процентини отбор сорт ташкил қилади.

Биз бу блан қаноатланмаймиз. Партия, ҳукумат сентябрь ойида биздан нуқул отбор сорт пахта топширишни талаб қилмоқдалар. Шунинг учун биз сентябрьнинг қолган ҳамма кунларида пахтани асосан отбор сортга топширамиз. Отбор сорт пахта тераётган илғор теримчиларнинг тажрибаларини яна ҳам кенгроқ ёйиб, давлатга етказиб берадиган ҳамма пахтамизнинг камида 85 процентини отбор сорт ҳисобига топширамиз. Бухоро пахтакорларининг чақириғи асосида Октябрьолди социалистик мусобақасини кучайтириб, пахта тайёрлаш йиллик планимизни 20 октябрьгача тўла бажарамиз.

Урозбой БАЙДАРОВ.

Тошкент область, Юқоричирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг раиси.

ГЕКТАРИДАН 42 ЦЕНТНЕРДАН ПАХТА ТОПШИРИЛДИ

Каганович районининг меҳнаткашлари СССР Министрлар Советининг Бош Туркман каналини қуриш тўғрисидаги Қароридан илҳомланиб пахта тайёрлаш юзасидан социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар. Районнинг Нурсух қишлоқ советидаги Сталин номли колхознинг Мелибой Масобиров бошлиқ юзцентнерчи звеноси бу йил ҳеч кўрилмаган мўл ҳосил етиштирди.

Звено 22 сентябрьгача йиллик планини 142 процент бажариб, ҳар гектар ердан 42 центнердан пахта топширди. Звено бошлиғи ўртоқ Масобиров қуйидагиларни айтди:

— Партия ва ҳукуматимизнинг ёрдами ва отамиз ўртоқ Сталиннинг пахтакорлар ҳақида қилаётган ғамхўрликларидан бениҳоя хурсандмиз. Бош Туркман канали қурилиши шарафига Октябрьолди социалистик мусобақасини яна ҳам кучайтириб, 20 октябрьгача ҳар гектар еримиздан яна 40 центнердан пахта териб топширамиз.

Х. ИКРОМОВ.

Бўкада пахта йиғим-теримига юзаки раҳбарлик қилинмоқда

Тошкент область, Бўка районидаги «Правда» ва Юсупов номли колхозларнинг теримчилари Октябрьолди социалистик мусобақасини кучайтириб, пахта териш ва тайёрлашда муваффақиятларга эришмоқдалар. Бу колхозлар ҳар куни давлатга йиллик планнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта топширмоқдалар. Бу икки колхозда теримчилар ишга эрта чиқиб, кеч қайтадилар, колхозчилар учун қулай шароит яратилган. Қорақўйли қишлоқ советидаги Вильямс номли колхознинг стахановчи теримчилари Ҳайри Ҳолматова, Саидқулова ўртоқлар кунига 200 килограммгача пахта тераётирлар. Райондаги бошқа колхозларда ҳам кўп пахта териб, нормасини ошириб бажараётган теримчилар анча бор.

Райондаги колхозларда пахта ёппасига очилган. Колхозларда асосий куч пахта теримига сафарбар этилиб, меҳнат тўғри ташкил этилса, давлатга графикда белгиланган миқдордан кўп пахта топширилиши мумкин. Афсуски, колхозларда пахта териш ва тайёрлаш ниҳоят қониқарсиз бормоқда. Шунинг учун ҳам район давлатга ҳар куни жуда оз миқдорда пахта топшириб, областьда эмас, балки республикада охирги ўринлардан бирини эгалламоқда.

Районнинг бу қадар кейинда қолишига сабаб нима?

Шуни айтиш керакки, колхоз раҳбарлари пахта яхши очилган ҳозирги кунларда ҳам, «пахта хом, яхши очилмаётир» деб кўзбўямачилик қилмоқдалар. Районнинг ўпирилишда қолиши пахта очилмаганида эмас, колхозларда пахта йиғим-терими ва давлатга топшириш талабга мувофиқ ташкил этилмаганида, асосий куч ҳалигача теримга сафарбар этилмаганидадир.

«Коммунизм» колхози районда энг йирик ва ҳал қилувчи колхозлардан биридир. Бу колхоз 515 гектар пахта майдонига эга. Колхозда пахта қийғос очилган. Колхоз 550 дан ортиқ кучга эга. Бу кучлар пахта теримига сафарбар этилиб ва уларнинг кучидан унумли фойдаланилса, ҳар куни давлатга жуда кўп миқдорда пахта топшириш мумкин. Лекин, колхоз правлениеси теримчиларга қулай шароит яратиб бермаган, меҳнат кунларига бирнеча вақтдан буён ғалла ва пул аванси берилмайди, меҳнат интизоми бўшашиб кетган, олинган ғаллалар бошқа мақсадларга сарфлаб юборилган.

Колхозда графикка мувофиқ ҳар куни 28,3 тонна пахта терилиши керак. Юқоридаги сабабларга кўра, 7—8 тонна пахта терилмоқда. Колхоз раиси ўртоқ Тошев колхозчиларнинг ҳақли талабига э'тибор бермайди. У, кўп вақт ўз хоҳиши блан иш қилади. Колхозчиларнинг истаги бўлмагани ҳолда, колхоз раиси Тошевнинг буйруғи блан Аноров деган жиноятчи ҳосилот советги раиси, Шоалимов деган юлғич яна бошқа раҳбарлик ишига тайинланган. Колхоз 20 кунда давлатга атиги 5 процент миқдорида пахта топширди, холос.

Тимирязев номли колхозда аҳвол бундан ҳам ачинарли. Колхоз раиси ўртоқ Ойхўжа Йўлдошев пахта йиғим-терими айни қизиган ҳозирги пайтда маишатдан бўшамаётир. У далада кам бўлади. Колхозда меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Прогулчи, терим нормасини бажармайдиганларга нисбатан қишлоқ хўжалик артели Уставига мувофиқ чора кўрилмайди. Колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар талабга мувофиқ ташкил этилмаган. Колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қаюмов бўлса, пахта теримига юзаки раҳбарлик қилмоқда. Шунинг учун ҳам бу колхоз ҳар куни йиллик планнинг 0,59—0,60 проценти миқдорида пахта топширмоқда.

Каганович номли колхозда пахта терими бошланганига 15 кундан ошган бўлса ҳам, колхоз раиси ўртоқ Умаров теримчиларни энди рўйхатга олиб, уларни бригадаларга тақсимлатмоқда. Колхозда 40 процент колхозчи иккинчи даражадаги ишларга юборилган. Колхоз раисининг буйруғи блан кераксиз жойларга 17 та қоровул тайинланган. Булар кўп вақт бўш бўлса ҳам, теримга мутлақо қатнашмайди, бошқа эркаклар ҳам пахта термайдилар, мавжуд кучлардан фақат 20—25 проценти пахта термоқда. Шу сабабли колхоз 80 тонна ўрнига ҳар куни давлатга 13—15 тонна пахта топшираётир.

Бўка қишлоқ советидаги Сталин номли колхозда меҳнат тўғри ташкил этилмаган. Меҳнатни ҳисобга олиш каби муҳим ишга э'тибор берилмайди. Колхозчиларнинг қилган ишлари учун қандай меҳнат куни ёзилгани э'лон этилмайди. Иккинчи бригада бошлиғи Раҳмонов ўзининг оз пахта терган қариндошларига кўп ёзиб, бошқа теримчиларнинг терган пахтасини кам қабул қилади. Масалан, қариндоши, колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Иброҳимовнинг хотини Зеби Иброҳимова ва бошқа бир қариндоши Зайнаб Мавлоновалар 59 килограммдан пахта терганлари ҳолда, бригада бошлиғи Раҳмонов «70 килограммдан пахта терди» деб табельга ёзиб қўйган. Бошқа теримчиларнинг терган пахтасини эса камайтирган. Бундай ачинарли аҳволни колхознинг бошқа бригадаларида ҳам учратиш мумкин.

Ҳозир пахта териш ва тайёрлашнинг энг қизғин ва мас'улиятли кунлари келди. Колхозлардаги асосий кучни пахта теримига тўла тортиш шу куннинг энг муҳим ва ҳал қилувчи вазифасидир. Броқ район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари ва колхозларнинг раислари бунинг моҳиятига тушунмаётирлар. Районда кундан-кун мўл пахта топшириш ўрнига сусткашликнинг тобора давом этишига сабаб ҳам ана шудир.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

танқидий асосда таҳлил этиш натижасида металл ишлашда илгари кўрилмаган янги, жадал қирқиш усулларини топди. Ҳозирги вақтда бу ҳаракат оммавий тус олди. Ана шу янги прогрессив метод меҳнат унумининг кўп даража оширилишини та'мин этди.

Социализм даврида танқид ва ўз-ўзини танқид жамиятнинг меҳнаткашлар оммаси манфаатларини кўзда тутиб тараққий этишида янги ҳаракатлантирувчи кучдир. Танқид ва ўз-ўзини танқид социалистик ишлабчиқариш муносабатларининг, я'ни эксплоатациядан озод қилинган меҳнаткашларнинг ўртоқларча ҳамкорлик муносабатлари ва социалистик негизда бир-бирларига берадиган ёрдамларининг ифодасидир. Социализм даврида меҳнаткашларнинг манфаатлари, уларнинг ижодий фаолияти жамият тараққиётининг об'ектив боришига мос дир.

Капитализм даврида тамомила бошқача қонунларни кўрамиз. Капитализм даврида буржуазия ўзининг синфий манфаатларини ҳимоя қилиб, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш уёқда турсин, балки капитализм асосларини танқид қилишга қаратилган ҳарқандай нарсани йўқотишга уринади. Буржуазия капитализмнинг танқид қилинишидан қўрқади. Ўртоқ Сталин айтадики, буржуа жаноблар «... ёруғликдан қўрқадилар ва ҳақиқатни халқдан зўр бериб яшириб, ишни яхши қилиб кўрсатадиган усти ялтироқ вивеска блан ўз камчиликларининг устини ёпмоқчи бўладилар... Улар ёруғликдан қўрқадилар, чунки улар бир қадар жиддий ўз-ўзини танқидга, ўз камчиликларини бир қадар эркин танқид қилишга йўл қўйсалар, ўша ондаёқ буржуазия тузумидан асар ҳам қолмайди» (И. В. Сталин, Асарлар, 7 том. ўзбекча нашридан, 137 бе.).

Большевистик танқид ва ўз-ўзини танқиднинг халқ душманлари тарғиб этган «танқид» блан ҳечқандай алоқаси йўқ.

Безатан космополитлар адабиёт, драматургия ва сан'ат соҳасида тарғиб қилишга уринган танқид ҳам ленинизмга душмандир. Буржуа космополитлари совет адабиётида, совет сан'атида вужудга келган илғор нарсаларнинг ҳаммасига қарши танқид ниқоби остида ҳужум қилмоқчи бўлдилар.

Коммунизм жамиятини қуриш манфаатлари ишлабчиқаришни тинмай такомиллаштиришни, меҳнат унумини доим оширишни, таннархини камайтиришни, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусини ҳартомонлама кучайтиришни талаб этади. Фан соҳасида ишлабчиқаришда янгилик ва прогрессивлик учун доим кураш олиб бориш, эскилик ва таассубга қарши, хўжалик ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида новаторларнинг янги муваффақиятлари учун курашиш натижасидагина ана шунга эришиш мумкин. Шунинг учун ҳам большевиклар партияси большевикча танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳартарафлама кучайтириш жуда зарур, деб та'лим беради.

☆

Совет халқи большевиклар партиясининг раҳбарлиги ва улуғ йўлбошчимиз ўртоқ Сталин етакчилигида урушдан кейинги даврда Ватанимиз экономикаси, маданиятини тиклаш ва ривожлантириш программасини бажариш учун курашиб тарихий ғалабаларга эришди. Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари совет социалистик тузумининг буюк афзалликларига таяниб, тарихий жиҳатдан жуда қисқа вақт ичида урушнинг оғир жароҳатларини даволади ва социалистик хўжалигимизни янада зўр бериб юксалтиришга муваффақ бўлдк. Аммо, — деб та'лим беради ўртоқ Сталин, — муваффақиятларнинг соя томони ҳам бўлади. Бу муваффақиятлар айрим ходимларда хотиржамлик, кибрланиб кетиш ва ўз нуқсонларига танқидий кўз блан қарамаслик каби кайфиятларни вужудга келтириши мумкин ва ба'зан вужудга ҳам келтиради. Бу ҳол коммунистик жамият қуриш ишига жиддий ғов бўлади. Беғамлик, хотиржамлик ва кибрланиб кетиш каби ҳоллар содир бўлган жойларда, большевикча талабчанлик ва ўз-ўзини танқид бўлмаган жойларда, — дейди ўртоқ Сталин, — олға қараб ҳаракат қилиш тўхталиб қолади, муқаррар турғунлик бошланади.

Танқид ва ўз-ўзини танқидгина бизни турғунликдан, хотиржамлик ва беғамликдан халос қилаолади, танқид ва ўз-ўзини танқидгина олға қараб тўхтовсиз ҳаракат қилиб боришимизни та'мин этаолади.

Яқинда «Правда» газетаси саҳифаларида тилшунослик масалалари юзасидан мунозара ўтказилди. Бу мунозара большевикча танқид ва ўз-ўзини танқиднинг турғунликка қарши курашдаги кучли қурол сифатидаги, тараққиётнинг қудратли воситаси сифатидаги буюк кучини яққол кўрсатади. Мунозара натижасида тилшунослик соҳасида жиддий мафкуравий хато ва нуқсонлар очиб ташланди. Ўртоқ Сталин «Тилшуносликдаги марксизм ҳақида» номли асарида совет тилшунослигидаги аҳволнинг қониқарли эмаслигига қандай ҳоллар сабаб эканлигига тўхталиб, қуйидагиларни ёзди:

«Фикрлар кураши бўлмаса, эркин танқид бўлмаса, ҳечқандай фаннинг ривожланаолмаслигини ва муваффақият қозонаолмаслигини ҳамма э'тироф қилади. Лекин ҳамма томонидан э'тироф қилинган бу қоида ҳечбир ўйлаб-нетиб ўтирмасдан инкор этилган ва оёқости қилинган. Беайб — бенуқсон раҳбарлардан иборат апоқ-чапоқ бир гуруҳ кишилар тўпланиб олиб, бу гуруҳ ўзини ҳарқандай танқид эҳтимолидан амин қилиб олиб, ўз билганича иш кўрган ва бебошлик қилган».

Танқид ва ўз-ўзини танқид ишимиздаги хатоларни тузатиш ва камчиликларни йўқотиш учунгина эмас, олға қараб қилаётган ҳаракатимизни тезлатиш учун, совет мамлакатидаги илмий ва техника тараққиётини тезлатиш учун, социалистик жамиятимизнинг ишлабчиқариш кучларини ҳартарафлама тез ривожлантириш учун, совет мамлакатимизнинг экономикаси ва маданиятини яшнатиш учун ҳам керак.

Партия ўзининг ҳарбир а'зосидан танқид натижасида аниқланган барча камчиликларни йўқотишда актив қатнашишни талаб этади. Ўз бурчларига виждонсизларча қаровчи ҳарбир кишига қарши курашиш керак. Ишдаги бракка, ҳарқандай халтурага қарши, социалистик жамиятга хилоф бўлган ана шундай нохўя ишларни қилувчиларга қарши курашиш керак.

Ўртоқ Сталин айтадики, эришилган муваффақиятлар хотиржамлик, кибрланиб кетиш кайфиятларини, омманинг танқидига э'тиборсиз қараш кайфиятларини туғдириши мумкин. Танқид ва ўз-ўзини танқид кучайтирилмаган ва айрим раҳбарлар камчиликларни тўғри очиб берган кишиларга зарур ёрдам қилмаётган муассаса ва ташкилотлар ҳам йўқ эмас. Танқид қилувчи ба'зи кишиларни ҳатто та'қиб этиш каби ҳоллар ҳам учрайди.

Ўртоқ Сталин танқидни бўғувчиларга қарши шафқатсиз курашиш керак, деб та'лим беради. Танқид қилганлиги учун та'қиб этиш, — дейди ўртоқ Сталин, — партия ташкилотининг ҳарқандай ташаббусини йўқотиш, партиялилар оммаси ўртасида раҳбарликнинг обрўсини тушириш, партияни бузиш ва партия ташкилотларининг ҳаётида партиянинг ашаддий душманлари бўлган бюрократларнинг партияга қарши хулқларига йўл қўйиб бериш демакдир.

Ўртоқ Сталин та'лим бериб айтадики, большевик партиянинг принципиал йўлини сабот ва изчиллик блан амалга ошириш лозим. Большевик ҳақиқий аҳволни партиядан яширмаслиги керак.

Ўз-ўзини танқид барча партия ташкилотларимизнинг ишларидаги доимий методдир. Ўз-ўзини танқид раҳбарларнинг оммага та'лим беришларигагина эмас, балки оммадан ўрганишларига ҳам, омманинг катта тажрибаларини умумлаштириб коммунистик жамият қурилиши учун фойдаланишларга ҳам имкон беради.

Танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳартарафлама ривожлантириш, барча меҳнаткашларни социалистик мусобақага жалб этиш — коммунизм сари муваффақиятли суратда олға ҳаракат қилиб боришимизнинг зарур шартидир. Большевиклар партиясининг ташаббуси блан фалсафа, тилшунослик, биология, физиология соҳасида ва бошқа фанлар соҳасида ижодий мунозаралар уюштирилди. Бу мунозаралар танқид ва ўз-ўзини танқиднинг амалий ролини яққол кўрсатувчи намунадир. Бу мунозаралар совет социалистик маданиятининг янада ривожланишига жуда катта та'сир кўрсатди.

Большевикча танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш мамлакатимиз учунгина эмас, балки барча коммунистик партиялар ва ишчи партиялар учун ҳам, хусусан Совет Иттифоқининг буюк тажрибасига асосланиб, муваффақиятли суратда социализм жамиятини қураётган халқ демократияси мамлакатлари учун ҳам жуда катта аҳамиятга эгадир.

П. ГАПОЧКА.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг бешинчи сессияси

23 СЕНТЯБРЬДАГИ ЯЛПИ МАЖЛИС

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг навбатдаги ялпи мажлиси бўлди.

Мажлис бошланиши блан, мандат комиссиясининг доклади эшитилди. Бу ҳақда мандат комиссиясининг раиси Нисо доклад қилди. Нисо гоминдан тўдаси вакилларининг мандатлари ҳақида гапириб, совет делегацияси гоминдан вакилларининг мандатларини ғайри қонуний деб ҳисоблашни комиссияга таклиф этганлигини айтди. Комиссия, — деди Нисо, — икки овозга қарши олти овоз блан совет таклифини рад этди ва гоминдан вакилларига бу масалада бирон ўзгариш юз бергунча бошқа вакилларнинг ҳуқуқларидек ҳуқуқлар блан иштирок қилишга рухсат берди.

Нисо комиссиядаги совет вакиллари бу қарорни адолатсиз ва ғайри қонуний қарор деб та'рифлаганликларини Бош Ассамблеяга билдирди.

Нисо ўз докладини тамом қилганидан кейин совет вакили Я. А. Малик мандат комиссиясининг гоминдан тўдаси вакилларини қатнаштириш тўғрисидаги қарорига қарши норозилик билдирди.

Малик айтдики, мандат комиссияси Хитой вакили бўлмаган, балки Хитой делегацияси номи блан фойдаланаётган гоминдан тўдасининг мандатларини таниди. Комиссия, — деди у, — Хитойда содир бўлган аҳволни э'тиборга олмади. Бу аҳвол Хитой вакили бўлмаган Чан Кай-ши усул идораси томонидан берилган ҳамма мандатларни бекор қилди. Совет Иттифоқи, — деди Малик, — мандат комиссиясининг қарорини нотўғри ва ғайри қонуний деб ҳисоблайди, гоминданчиларнинг мандатларини нотўғри деб танишни талаб этади. Малик ўз сўзининг охирида, Совет Иттифоқининг делегацияси мандат комиссиясининг докладини тасдиқлашга қарши овоз беради, деди.

Чили вакили Санта Крус мандат комиссиясининг қарорини ёқлаб чиқди.

Польша вакили Дрогоевский Чили вакилининг сўзига э'тироз билдириб, мандат комиссияси ўз зиммасига юклатилган жиддий вазифани бажармади, деди. Мандат комиссияси, — деди у, — ўз вазифасини бажармай, ҳечкимнинг вакили бўлмаган кишилар ўзларига ёзиб келган «мандатларни» тўғри деб топди. Польша вакили Бош Ассамблеяни мандат комиссиясининг докладини рад этишга чақирди.

Белоруссия ССР вакили Скоробогатий ҳам Бош Ассамблеяни мандат комиссиясининг докладини рад этишга чақирди. У, мандат комиссияси хитой халқининг суверен ҳуқуқларини поймол этди ва хитой халқини ҳақорат қилди, деди.

Гоминдан тўдасининг вакили Цзян Тин-Фу ўзини ёқлаб узундан-узоқ гапирди.

Шундан кейин овозга қўйиш найранги ишлатилди. Бош Ассамблея раиси Энтезам гоминдан вакилларининг мандатларини нотўғри деб ҳисоблаш тўғрисидаги совет таклифини овозга қўйди. Олти вакил совет таклифини ёқлаб, 41 вакил қарши овоз берди, 3 вакил овоз беришда бетараф қолди.

Бош Ассамблея мандат комиссиясининг докладини овозга қўйиб, уни бутунича ма'қуллади. Докладни ма'қуллашни ёқлаб 41 овоз, қарши 5 овоз берилди; бир делегация овоз бериш вақтида бетараф қолди.

Сўнгра умумий музокаралар бошланди. Голландия вакили Стиккер ўз нутқида америка таклифларини қувватлади, у тамомила Америка Қўшма Штатлари вакили Ачесоннинг программ нутқи руҳида гапирди.

Стиккер американинг Қуриядаги агрессиясини ва Хавфсизлик Советининг Қурия масаласи юзасидан чиқарган ғайри қонуний қарорларини қувватлади. У, Совет Иттифоқи Қурия масаласини муҳокама қилишда Хитой халқ республикаси вакилининг иштирок қилишини талаб этиб, Хавфсизлик Советида бу масаланинг муҳокама қилинишига «тўсқинлик қилди» деб да'во этди. Стиккер агрессив Шимолий Атлантик иттифоқи томонидан зўр бериб олиб борилаётган ҳарбий тайёргарликни «коллектив хавфсизлик» чораси деб тасвирлашга уринди.

Стиккер иқтисодий масалалар ҳақида гапириб, америка империализмининг Ғарбий Европани асорат остига олиш қуроли бўлган «Маршалл плани»ни ва «Шуман плани» деб аталган планни мақтади.

Стиккердан кейин Чили вакили Санта Крус гапирди. У, Вишинский блан Ачесоннинг кириш нутқлари Бош Ассамблеядаги музокараларда «муқаррар» равишда диққат марказида туради, деди. Санта Крус Америка вакилининг фикрига тамомила қўшилиб, Совет Иттифоқига қарши туҳмат гапларни айтди.

Сўнгра Бельгия вакили ван Зееланд гапирди. У, Совет Иттифоқи вакили Вишинский самимий чақириқ блан мурожаат қилиб, Бош Ассамблеяга ўзаро келишиб қуролсизланиш сиёсати юргизишни ва буюк давлатларнинг тинчликни ҳимоя қилиш йўлидаги ишларни бирлаштиришни таклиф этди, деди. Броқ ван Зееланд Бельгиянинг америка таклифларини нима учун қувватлаганлигини оқлашга кўпроқ уринди.

Ван Зееланд америка таклифларини қувватлаши блан бирга, тинчликни сақлашда буюк давлатларнинг роли ҳақида Вишинский томонидан қилинган баёнотнинг муҳимлигини э'тироф қилди.

Ван Зееланд нутқидан кейин ялпи мажлис тамом бўлди. Бош Ассамблеянинг навбатдаги ялпи мажлиси 25 сентябрьда бўлади.

Қуриядаги воқиалар

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚУМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 23 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 23 сентябрь эрта блан қуйидагиларни билдирди:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда душманга қарши шиддатли жангларни давом этдирмоқдалар.

22 сентябрьда Халқ армиясининг қисмлари Сеул районида қаттиқ мудофаа жангларини давом этдириб, душман аскарларига ва унинг техникасига талафот етказдилар. Халқ армиясининг қисмлари Сеулга ёриб ўтмоқчи бўлиб уринаётган душманнинг кучли атакаларини авиация ва танклар ёрдами блан қайтармоқдалар.

Сеул учун бўлаётган жангларда Халқ армиясининг ҳамма турдаги қўшинлари ва Сеул аҳолиси мислсиз қаҳрамонлик ва ватанпарварларча фидокорлик кўрсатмоқдалар.

22 сентябрьда Халқ армиясининг қисмлари Имзинган (Ринсин-Ко) дарёси ёнида душманнинг беш аэропланини уриб туширдилар.

Бошқа фронтларда Халқ армиясининг қисмлари қаттиқ жанг қилиб, душманнинг қарши атакаларини қайтармоқдалар ва унга жиддий талафот етказмоқдалар.

ПХЕНЬЯН, 23 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 23 сентябрь кечқурун қуйидагиларни билдирди:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда душманга қарши шиддатли жангларни давом этдирмоқдалар.

Халқ армиясининг Сеулни мудофаа қилучи қисмлари 22 сентябрьдаги жанглар вақтида душманнинг кўп солдат ва офицерларини ўлдирдилар ҳамда ярадор қилдилар. 10 танк яксон қилинди, кўп қурол-яроғ, шу жумладан катта калибрдаги тўплар ва снарядлар қўлга туширилди.

ПХЕНЬЯН, 24 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 24 сентябрь эрта блан қуйидагиларни билдирди:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда душманга қарши шиддатли мудофаа жангларини давом этдирмоқдалар.

Халқ армиясининг Иондинпхо (Эйтохо), Сувонь (Суйген) районларида америка десант қисмларининг ҳужумини тўхтатиб турган қисмлари шиддатли жангларни давом этдириб, душман аскарларига ва унинг техникасига талафот етказмоқдалар.

Халқ армиясининг Сеулни мудофаа қилучи қисмлари душманнинг мудофаани ёриб ўтиш йўлидаги уринишларини қайтармоқдалар.

22 сентябрьда шарқий қирғоқда Халқ армиясининг қирғоқ мудофааси қисмлари Пхохан (Хокодо) ёнидаги районга ҳужум қилмоқчи бўлган икки америка миноносини артиллериядан ўт очиб botирдилар.

23 сентябрьда ҳамма фронтларда Халқ армиясининг қисмлари душманнинг 7 аэропланини уриб туширдилар; Чунхва (Тюва) районида душманнинг бир қиручи аэроплани уриб туширилди.

ПХЕНЬЯН, 24 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 24 сентябрь кечқурун ахборот э'лон қилди. Ахборотда бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда душманга қарши шиддатли жангларни давом этдирдилар.

Инчон (Чемульпо) районига туширилган америка десант қисмларининг силжиши Халқ армияси қисмларининг қарши зарбалари натижасида тўхтатилди.

23 сентябрьда америка қўшинларининг айрим қисмлари авиация, танклар ва артиллерия ёрдами блан Сеулга ёриб киришга уринишларини давом этдирдилар. Броқ Халқ армиясининг қисмлари душманнинг бу уринишларини қайтардилар. Халқ армияси қисмлари 5 танкни, 4 оғир тўпни, турли калибрдаги 20 дан ортиқ тўпни, 30 дан ортиқ автомашинани ва душманнинг бошқа кўп техникасини яксон қилдилар. Душманнинг 1.200 га яқин солдат ва офицери ўлдирилди ҳамда ярадор қилинди.

23 сентябрьда Халқ армиясининг зенит артиллерияси Шимолий Қурияга ҳужум қилган 3 та америка қиручи аэропланини уриб туширди.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Шарқи-Жанубий Қуриядаги мухбири Прайс хабар беради: бугун америка аэропланлари 27-нчи инглиз бригадасининг қисмларини янглиш бомбардимон қилдилар ва ўққа тутдилар. Инглиз қисмлари кўп талафот кўрган бўлсалар керак.

АМЕРИКА АЭРОПЛАНЛАРИНИНГ ҚУРИЯДА ИНГЛИЗ ҚЎШИНЛАРИНИ БОМБАРДИМОН ҚИЛИШЛАРИГА ДОИР

ПАРИЖ, 24 сентябрь. (ТАСС). Париж радиоси эшиттирган хабарга қараганда, кеча америка авиациясининг инглиз бригадаси қисмларини янглиш бомбардимон қилганлиги натижасида инглизлар 150 киши йўқотганлар.

АМЕРИКА АВИАЦИЯСИ ИҒВОГАРЛИК НИЯТИДА ХИТОЙ ТЕРРИТОРИЯСИГА ЯНА ҲУЖУМ ҚИЛДИ

ПЕКИН, 23 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг мухбири Аньдундан хабар беради: 23 сентябрьда америка аэропланлари яна Хитой халқ республикаси территориясига ҳужум қилиб, Хитой территориясини бомбардимон этдилар ва хитой гражданларидан 3 кишини ярадор қилдилар.

23 сентябрь соат 22 дан 01 минут ўтганда америка аэроплани Хитой — Қурия чегарасидан ўтиб, Ляодун вилоятининг Куаньдянь уездидаги Лакушао қишлоғига ҳужум қилди, сўнгра жануб томонга учиб кетиб, кўздан ғойиб бўлди.

Соат 22 дан 15 минут ўтганда яна бир америка аэроплани шарқи-шимолий томондан учиб келиб Аньдун устида пайдо бўлди ва шаҳарнинг шарқи-шимолий қисмига 12 бомба ташлади. Хитой аҳолисидан уч киши, шу жумладан 1 бола ярадор бўлди. Кўп уйлар хароб қилинди. Соат 22 дан 19 минут ўтганда аэроплан жануб томонга кетиб кўздан ғойиб бўлди.

Америка интервентларининг Қуриядаги мудҳиш ёвузликлари

Америка агрессорлари ва Ли Син Ман тўдаси етказган зарарни ҳамда уларнинг ёвузликларини текшириш ва аниқлаш юзасидан ЕДОВ Марказий комитети томонидан тузилган комиссиянинг иккинчи ахбороти

ПХЕНЬЯН, 23 сентябрь. (ТАСС). Америка агрессорлари ва Ли Син Ман тўдаси етказган зарарни ҳамда уларнинг ёвузликларини текшириш ва аниқлаш юзасидан Қурия Бирлашган демократик ватан фронти Марказий комитети томонидан тузилган комиссия иккинчи ахборотни э'лон қилди.

Қурия халқига қарши уруш олиб бораётган америка қуролли интервентлари мамлакатимизни мустамлакага айлантириш ва халқимизни қул қилиш мақсадида, — дейилади ахборотда, — халқаро ҳуқуқ принципларини ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставини қўпол равишда поймол қилиб, Қурияда мудҳиш ёвузликларни янада кенгроқ миқ'ёсда давом этдирмоқдалар. Америка аэропланлари катта-катта группаларга тўпланиб, Қуриянинг ҳимоясиз шаҳарларига ҳужум этмоқдалар, уларни бомбардимон қилиб, ер блан яксон қилмоқдалар. Америка учучилари уй-жойларни, касалхоналарни, мактабларни, театрларни ва бошқа маданий-оқартув муассасаларини бомбардимон қилмоқдалар ҳамда пулемётлардан ўққа тутмоқдалар, уларни вайрон қилмоқдалар ва ёндириб юбормоқдалар, заводларни, фабрикаларни, конларни хароб қилмоқдалар. Тинч аҳолига келганда, америка аэропланлари киши қораси кўринган ҳарбир ерга бомбалар ташламоқдалар, пала-партиш пулемётдан ўққа тутиб, эркакларни, хотин-қизларни, кексаларни ва болаларни ўлдирмоқдалар.

Комиссия буни та'кидлаш учун биринчи ахборот э'лон қилингандан кейинги даврда аниқланган ва текширилган бирқанча фактларни келтиради.

Комиссия ахборотининг биринчи қисмида америка авиациясининг Қурия шаҳар ва қишлоқларининг аҳоли яшаб турган маҳаллаларини бомбардимон қилаётганлиги ҳақида фактлар келтирилади. Ҳарбий об'ектларга ҳечқандай алоқаси бўлмаган шаҳар ва қишлоқлардаги уй-жойларнинг ваҳшийларча бомбардимон қилинганлиги натижасида кўпчилик шаҳар ва посёлкалар вайрон этилган. Америка ҳарбий кемалари ва аэропланлари 2 июльдан бошлаб Жанубий Канвон вилоятининг шарқий қирғоғида Чумуньчжинь районидаги балиқчилар посёлкасини тўпдан ва пулемётдан ваҳшийларча ўққа тутганлар, бу посёлкага мингларча снаряд отилган. 2 июльда икки америка крейсери ва бир эсминци бу посёлкани 44 миллиметрли ва 80 миллиметрли тўплардан қаттиқ ўққа тутиб, юзларча снаряд отганлар. Бунинг натижасида 164 уй ёниб, мингдан ортиқ оила (4122 киши) бошпанасиз қолган. 9 июльда тўртта америка бомбардимончи аэроплани Шимолий Чунчен вилояти Имсон уездидаги Кимвон районига ваҳшийларча ҳужум қилиб, 70 та портловчи ва ёндирувчи бомба ташлаганлар, натижада деҳқонларнинг 99 та уйи ёниб кул бўлган, 114 уй анча шикастланган. 16 июльда «В — 29» типидаги 8 та америка аэроплани Кенги вилоятидаги Аньсон волости территориясига икки марта ҳужум қилиб, йигирмадан ортиқ портловчи ва ёндирувчи бомба ташлаганлар, натижада тинч аҳолининг 789 уйи хароб қилинган ёки ёндирилган.

28 июльда «В — 29» деган 2 америка аэроплани Шимолий Кенсан вилояти, Иончжу уезди, Ионсан волостидаги Гучон қишлоғига ҳужум қилиб, 70 дан ортиқ портловчи ва ёндирувчи бомба ташлаганлар, натижада деҳқонларнинг 120 та уйи тамомила хароб қилинган. 22 июльдан 30 июльгача америка бомбардимончи аэропланлари Шимолий Чунчен вилояти, Ончон уезди, Схон волостидаги бирқанча қишлоқларга беш марта ҳужум қилганлар. Бу ваҳшиёна бомбардимонлар натижасида 192 уй, шу жумладан Синхке қишлоғида 29 уй, Ивоне қишлоғида 43 уй, Юондон қишлоғида 40 уй, Дэхин қишлоғида 35 уй ва Донунхан қишлоғида 45 уй вайрон қилинган. 8 августда «В — 29» деган 33 америка аэроплани Пхеньянга ҳужум қилиб, шаҳарнинг аҳоли яшаб турган маҳаллаларига 450 бомба ташлаганлар, натижада 528 та уй-жой тамомила хароб бўлган. Шу куни олтита америка крейсери икки аэроплан соқчилигида Жанубий Хамген вилоятидаги уезд маркази Донгонни тўпга тутиб, 26 та уйни хароб қилганлар. Ўша вақтда олтита америка бомбардимончи аэроплани Шимолий Чолла вилоятидаги Пампе, Хвасан, Жинбук ва Косан қишлоқларига ҳужум қилиб, пала-партиш бирқанча портловчи ва ёндирувчи бомба ташлаганлар, натижада 273 уй хароб бўлган ёки ёнган ҳамда 326 уй тамомила вайрон қилинган.

Комиссия ўз ахборотининг биринчи қисмида америка авиациясининг Қурия шаҳарларини ҳамда қишлоқларини ваҳшийларча бомбардимон қилганлиги, уй-жойларни хароб қилганлиги тўғрисида бошқа бирқанча фактларни ҳам келтиради.

Комиссиянинг ахборотида келтирилган бу фактлар ва бошқа кўп фактлар Қурия шаҳар ва қишлоқларини ваҳшийларча бомбардимон қилаётган, тинч аҳолининг уйларини хароб қилаётган ва ёндираётган, ҳамма жон эгасини қириб ташлаётган америка агрессорларининг ваҳшийлигини яққол кўрсатади. 19 августда 60 та америка бомбардимончи аэроплани Чхончжинь шаҳрига ҳужум қилиб, шаҳарни ваҳшийларча бомбардимон қилганлар, аҳоли яшаб турган маҳаллаларга 1012 бомба ташлаганлар, натижада 2626 уй хароб бўлган. Америка аэропланларининг Инчон, Хэчжу, Пхеньян, Хамхин, Хиннам, Сеул шаҳарларини ва Жанубий ҳамда Шимолий Қуриядаги бошқа кўп шаҳарларни ваҳшийларча бомбардимон қилишлари натижасида ҳам кўп уй-жойлар хароб бўлган.

ЕДОВ комиссияси ахборотининг иккинчи қисмида америка интервентларининг маданий ва бошқа хил муассасаларни хароб қилаётганликлари тўғрисида жуда кўп фактлар келтирилади. Америка аэропланлари, — дейилади бу қисмда, — Қуриянинг шаҳар ва қишлоқларини борган сари кўпроқ пала-партиш ваҳшийларча бомбардимон қилиб, мактабларни, касалхоналарни, маданий-оқартув муассасаларини ва бошқа [illegible] вилояти, Гимсо уездидаги Сопден қишлоғига ҳужум қилиб, бошланғич мактабни вайрон этганлар. 20 июльда бирнеча ўнлаб америка бомбардимончи аэроплани Жанубий Чунчен вилоятидаги Телён шаҳрига ҳужум қилиб, индустриал техникумни қаттиқ бомбардимон қилганлар, натижада 14 та аудитория, ҳамма лабораториялар, улардаги асбоб-ускуна ва кўргазмали ўқув қуроллари хароб бўлган. 5 августда 4 та америка қиручи аэроплани Жанубий Канвон вилоятидаги Каннин шаҳрига ҳужум қилиб, шаҳар устида 20 марта айланиб учиб, шаҳарни бомбардимон қилганлар ва ўққа тутганлар, натижада бошланғич мактаб ва ўрта мактаб, савдо гимназияси ва бошқа бирқанча бинолар хароб бўлган.

7 августда «В — 29» деган 33 та америка бомбардимончи аэроплани Пхеньянга ҳужум қилиб, ҳечқандай ҳарбий об'ект бўлмаган, тинч аҳоли яшаб турган маҳаллаларга бомба ташлаганлар. Бу ваҳшиёна бомбардимон натижасида деҳқончилик ва ўрмончилик министрлигининг бинолари, вилоят халқ комитети, район полицияси, район прокуратураси, район халқ комитети, почта, Пхеньян индустриал институти, икки босмахона, Давлат нашриёти, марказий поликлиника, сил касаллари диспансери, кўп мактаб, медицина ва маданий-оқартув муассасалари бинолари хароб қилинган. 13 августда 4 америка бомбардимончи ва 12 та қиручи аэроплани Сеулдаги Дэдан районини бомбардимон қилганлар ва ўққа тутганлар, натижада касалхона, икки мактаб ва бошқа бинолар хароб бўлган. 21 — 25 августда 7 та америка ҳарбий кемаси Шимолий Хамген вилоятида шарқий қирғоқда жойлашган Сончжинь шаҳрига яқин келиб, шаҳарга бирнеча марта ўқ узганлар, натижада иккита бошланғич мактаб вайрон қилинган. 24 августда 24 та америка бомбардимончи аэроплани Жанубий Хамген вилоятидаги Хиннам шаҳрига ҳужум қилиб, шаҳарга жуда кўп портловчи ва ёндирувчи бомбалар ташлаганлар, завод клуби, мутахассисларнинг малакасини оширадиган завод мактаби бинолари, болалар яслиси ва майдонлари тамомила яксон қилинган. Жанубий Чунчен вилоятининг озод қилинган районларида америка аэропланлари қайта-қайта қаттиқ ҳужум қилганлар ва 25 августгача жуда кўп маданий-оқартув муассасаларини, давлат муассасаларини ва уй-жойларни вайрон қилганлар. Масалан, Юсон уездида 7 та касалхона, Дэдск уездида 2 та касалхона, 13 мактаб, 2 та маданий-оқартув муассасаси биноси, Енга уездида 6 та касалхона, 16 та мактаб, 15 та давлат муассасаси бинолари, Чхоньань уездида 4 та касалхона ва мактаб, Ноньсань уездида 14 та касалхона вайрон қилинган ва ҳоказо. 5 сентябрьда америка бомбардимончи аэропланлари Пхеньянга ҳужум қилиб, «Тхуса» газетаси редакциясини, нашриёт биносини, Синам черкавини ва бошқа бирқанча маданий-оқартув, диний ва жамоат муассасалари биноларини вайрон қилганлар.

Комиссия ахборотининг иккинчи қисмида келтирилган ана шу фактлар ва бошқа кўп фактлар америка империалистларининг Қурия халқи миллий маданиятини, моддий ва маданий ёдгорликларини қасддан ваҳшийларча хароб қилаётганликларини кўрсатади.

Комиссия ахборотининг учинчи қисмида америка авиацияси томонидан Қурия шаҳарлари, қишлоқлари ва балиқчилар посёлкалари ваҳшийларча ўққа тутилганлиги ҳамда бомбардимон қилинганлиги натижасида Қурия аҳолиси кўплаб қирилаётганлиги тўғрисида фактлар келтирилади. 27, 30, 31 августда ва 4 сентябрьда, — дейилади ахборотда, — америка бомбардимончи аэропланлари Нампхо шаҳрига ҳужум қилганлар. Илгариги ҳужумлар натижасида бу шаҳарнинг оз қисмигина бутун қолган эди. Америка аэропланларининг ана шу янги бомбардимони ва ўққа тутишлари натижасида тинч аҳолидан 340 киши ўлган. Америка аэропланлари 30 ва 31 августда шаҳарни айниқса қаттиқ бомбардимон қилганлар. Шу кунлари аҳоли шаҳарни тиклаш ишларига чиққан эди. Шу вақтда америка аэропланлари аҳоли тўпланган жойларга бомбалар ташлаганлар ва халқни тўп ва пулемётлардан ўққа тутганлар. Натижада биргина 31 август куни 197 киши ўлган. 30 августда 20 дан ортиқ америка қиручи аэроплани Хванха вилоятидаги Бонсан уездига беш марта ҳужум қилиб, далада ишлаётган деҳқонларни ва йўлда кетаётган кишиларни ўққа тутганлар. Натижада 9 эркак ва 5 аёл ўлган. 31 августда америка аэропланлари Жанубий Хамген вилоятидаги қишлоқлар устидан пастлаб учиб ўтиб, далалардаги деҳқонларни ва йўлда кетаётган кишиларни ўққа тутганлар, натижада деҳқонлардан кўп киши ўлган.

Ўша куни америка аэропланлари Пхеньянга яна ҳужум қилиб, тинч аҳоли турган маҳаллаларни ва улардаги кишиларни пала-партиш бомбардимон қилганлар ва ўққа тутганлар, 35 кишини, шу жумладан 19 аёлни ўлдирганлар. 5 сентябрьда америка аэропланлари Пхеньянга яна ҳужум қилиб, тинч аҳоли яшаб турган маҳаллаларни бомбардимон қилганликлари натижасида 132 киши, шу жумладан хотин-қизлардан 54 киши ўлган. 2, 3 ва 4 сентябрьда америка бомбардимончи аэропланлари ва 12 та қиручи аэроплани Сеулга ҳужум қилиб, бомбалар ташлаганлар ва тинч аҳолини ўққа тутганлар, бунинг натижасида 79 киши ўлган. 4 сентябрьда 39 та америка аэроплани Жанубий Пхеньян вилоятидаги Тедон уезди устидан пастлаб учиб, йўл кетаётган кишиларни ўққа тутганлар, хотин-қизлардан 5 кишини ўлдирганлар, 7 кишини ярадор қилганлар. Шу куни 8 та америка қиручи аэроплани Жанубий Пхеньян вилоятидаги Мянсан уездига ҳужум қилиб, 4 кишини ўлдирганлар.

Комиссиянинг ахборотида америка интервентлари томонидан Қурия аҳолиси раҳмсиз суратда қирилаётганлиги тўғрисида юзларча фактлар келтирилади.

Ахборотнинг тўртинчи қисмида америка [illegible] дан хароб қилаётганликлари тўғрисида жуда кўп янги фактлар келтирилади. Америка қуролли интервентлари, — дейилади комиссиянинг ахборотида, — Қуриянинг экономикасини вайрон қилиш мақсадида, урушга ҳечқандай алоқаси бўлмаган, тинч эҳтиёжларга хизмат қилаётган саноатни изчиллик блан вайрон қилишни давом этдирмоқдалар. Улар Қурия халқининг пешона тери блан вужудга келтирилган, Қурия экономикасини тиклаш ва ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган асосий саноат корхоналарини анча вайрон қилганлар.

3 июльда учта америка кемаси Чумуньчжинь районига яқин келиб, тинч меҳнат блан шуғулланувчи балиқчилар яшаб турган посёлкага тўпдан икки юз марта ўқ узганлар, натижада балиқ овлаётган балиқчиларнинг 42 та кемаси нобуд бўлган, балиқчилик маҳаллий аҳолининг тирикчилигини та'минлаб турган асосий манба'дир. 19 июльда иккита америка аэроплани Шимолий Чолла вилоятидаги Кнмчже шаҳрига ҳужум қилганлар, натижада тамаки фабрикаси, омборлар ва фабрика бошқармасининг биноси ёнган. 6 августда жуда кўп америка қиручи аэропланлари Тэчжон шаҳрига ҳужум қилиб, полиграфия фабрикасини бомбардимон қилганлар ва уни тамомила хароб этганлар. 9 августда бешта америка аэроплани Канвон вилоятидаги Ионвол районига ҳужум қилиб, маҳаллий саноат бошқармасига қарашли ип фабрикасини ва давлатга қарашли ип фабрикасини ракета снарядлар блан ва пулемётлардан пала-партиш ўққа тутганлар ва ёндирганлар, шунингдек Генвон сув-насос станциясига шикаст етказганлар. Шу куни ўнта америка штурмчи аэроплани Намдомун районидаги тегирмонга бирнеча юз бомба ташлаб, уни тамомила хароб қилганлар. 10 августда тўртта америка бомбардимончи аэроплани Пхеньянга ҳужум қилиб, сун'ий ипак йигирув фабрикасини бомбардимон қилганлар ва уни қисман хароб этганлар. Шу вақтда америка бомбардимончи аэропланлари Жэчжудаги цемент заводининг бир қисмини вайрон қилганлар. 10 августда Сеулдаги Иендинпхо районига ҳужум қилган тўртта америка бомбардимончи аэроплани Генсен тўқимачилик фабрикасини бомбардимон қилганлар, натижада ошхона, мол омборлари ва фабрика биносининг бир қисми ёниб кетган. 12 ва 13 августда 19 та америка бомбардимончи аэроплани Иондинпхо районига ҳужум қилиб, мамлакатда энг йирик тўқимачилик фабрикалардан бири ҳисобланган «Қурия» тўқимачилик фабрикасини хароб қилганлар. 12 августда 18 та америка қиручи ва бомбардимончи аэроплани Пхеньяндаги макарон ва брикет фабрикаларини вайрон қилганлар. Шу куни 16 та америка аэроплани Жанубий Пхеньян вилоятидаги Аньчжу районига ҳужум қилиб, янги қурилаётган ирригация иншоотини қаттиқ бомбардимон қилганлар, натижада Қуриядаги энг муҳим ҳисобланган, далаларнинг ҳосилини оширишда ғоят катта роль ўйнаган бу иншоотнинг талай қисми хароб бўлган.

Ахборотда америка авиациясининг бомбардимон қилиши ва америка кемаларининг тўпга тутиши натижасида Қурия экономикаси қасддан хароб қилинаётганлиги тўғрисида бошқа кўп фактлар ҳам келтирилади.

Америка учучилари Қурия халқини очликка дучор қилиш ниятида, — дейилади сўнгра ахборотда, — экин майдонларига ва бу далаларда ишлаётган кишиларга жуда кўп бомба ташламоқдалар, қишлоқларни вайрон қилмоқдалар. Ана шундай ёвузликлар натижасида Қурия деҳқонларининг кучи блан етиштирилган шоли ҳосили кўпча совурилмоқда. Қуриядаги жуда кўп ер сайхонликка айлантирилган. Комиссиянинг аниқлашича, 25 августгача америка аэропланлари томонидан қишлоқ хўжалигига қуйидагича зарар етказилган: Жанубий Хамген вилоятида 401.498 пхен, Жанубий Пхеньян вилоятида 34.182 пхен, Жанубий Чунчен вилоятида 183.971 пхен майдондаги ҳосил нобуд қилинган.

Ахборотнинг бешинчи қисмида америка интервентларининг мисли кўрилмаган ёвузликлари тўғрисида жуда кўп фактлар келтирилади. Америка интервентлари Халқ армиясининг зарбалари остида чекиниб, Қурия аҳолисини кўплаб қирмоқдалар, ўлдирмоқдалар, таламоқдалар, зўрламоқдалар, ўт қўймоқдалар. Июль ойининг бошларида, — дейилади ахборотда, — беш америка солдати Шимолий Чуньчен вилояти, Иондон уездидаги Хэдон қишлоғига бостириб кириб, уй-рўзғор иши блан банд Ким Сан Сунни зўрлаганлар ва кейин уни отиб ташлаганлар. Ендо уездидаги Чим қишлоғида америка солдатлари бутун аҳолини кўчиб кетишга мажбур этганлар, аҳолилар уйларидан чиқиб кетганларидан кейин, америкалилар уларнинг мол-мулкларини олганлар.

Деҳқон аёл Гал Чун Дэнинг уйида америка солдатлари унинг ўғлини ва 70 яшар кексани кўриб, уларни қишлоқдан кетмай қолганликлари учун отиб ташлаганлар. 8 июльда америка солдатлари беш пулемёт блан қуроллантирилган машинада Шимолий Чунчен вилояти, Иондон уездидаги Мячен қишлоғига бостириб кирганлар ва қурол блан дўқ қилиб, қишлоқ аҳолисини ўрмонга кетишга мажбур этганлар, кейин уларни ўрмонда отиб ташлаганлар, мол-мулкларини эса олиб кетганлар. Шу қишлоқнинг ёлғиз ўзидагина 52 киши отиб ташланган ва 19 киши ярадор қилинган.

Америка қўшинлари Тэчжонда турган вақтда америка солдатлари ҳамма хотин-қизларни зўрлаганлар. 17 июльда 10 америка солдати Шимолий Чунчен вилояти, Докчен уездидаги Дямо қишлоғига бостириб кириб, агар аҳоли 30 минут ичида қишлоқдан чиқиб кетмаса, бутун аҳоли отиб ташланади, деб э'лон қилганлар. Аҳоли қишлоқдан тоғ оралиқларига чиқиб кетгач, солдатлар уларнинг мол-мулкларини олганлар, сўнгра аҳоли яширинган жойни пулемётлардан ўққа тутганлар ва қишлоққа ўт қўйганлар. Натижада 46 уй ёнган, қишлоқ аҳолисидан бирнеча ўнлаб киши ўлган.

18 июльда Шимолий Чунчен вилояти, Ендон уездидаги Дянчок қишлоғига кирган америка қўшинлари деҳқонларни ярадорларни ташиш учун зўрлик блан сафарбар қилганлар. Ярадорлар келтирилгандан кейин деҳқонларга қайтиб кетишни буюрганлар, лекин деҳқонлар йўлга чиқишлари блан америкалилар уларни карабинлар блан отиб ташлаганлар.

Ахборотда бу хил зўравонлик ва ўлдиришлар ҳақида бошқа жуда кўп фактлар ҳам келтирилади. 19 июльда америка қўшинлари Тэчжондан қочиб кетган вақтларида шаҳарнинг жуда кўп магазинлар, уй-жойлар ва маданий-оқартув муассасалари жойлашган Дун, Ден, Вен, Дясинь ва Ин маҳаллаларига ўт қўйганлар. Натижада 3740 уй, 35 давлат муассасаси биноси, 140 та бошқа иморат, 9 мактаб ва 12 касалхона ёниб кул бўлган. Шу куни америка солдатлари Иханам маҳалласида яшаган ва америкали қотиллардан яширинмоқчи бўлган 68 яшар кекса Е Син Понни ва унинг 12 яшар ўғлини отганлар. 28 июльда Шимолий Чунчен вилояти, Иончжу уездидаги Гван қишлоғида америка солдатлари бетоблиги сабабли йиртқич америкалилардан қочиб кетаолмаган 67 яшар кекса И Сен Ихони дарахтга осганлар.

Америка агрессорларининг чекинаётган қўшинлари, — дейилади сўнгра ахборотда, — ўзлари ёки лисинманчи босмачилар ёрдами блан Қурия ватанпарварларини ва тинч аҳолини кўплаб қирганлар. 28 июньдан 4 июльгача Кенги вилоятидаги Сувонь шаҳрида ватанпарварлар ва тинч аҳолидан 1146 киши отиб ташланган. Шимолий Чунчен вилоятидаги Чхунчжу шаҳрида лисинманчи солдатлар америка қўмондонлигининг буйруғи блан 4 июльда 739 кишини бошланғич мактаб биносига қамаб қўйганлар. 5 июльда маҳбуслардан 23 киши мактаб биноси орқасидаги тепалик ёнида отиб ташланган, қолган 716 маҳбус лисинманчилар томонидан олиб кетилган, сўнгра Боин уездидаги Агок қишлоғи ёнида 10—15 кишидан боғлаб отиб ташланган. Кончжу шаҳрида америка қўшинлари лисинманчилар блан биргаликда шаҳар аҳолисидан 600 кишини қамоққа олиб, тоғ оралиғида ваҳшийларча отиб ташлаганлар: лисинманчилар армиясининг солдатлари уларни ердан, америка учучилари эса ҳаводан туриб отганлар.

Ахборотда Қуриянинг айрим шаҳарлари ва қишлоқларида отиб ва азоблаб ўлдирилган ватанпарварлар ҳамда тинч аҳолининг сони тўғрисида ма'лумотлар келтирилади. Масалан, Пхентхэкда 600 киши, Аньсонда 500 киши, Пуеда 2.000 киши, Чочхиуонда 158 киши, Тэчжонда 8644 киши, Чхончжуда 2.000 киши, Чоньчжуда 4.000, Куньсанда 400, Кончжуда 600, Аннда 400, Чхунчжу уездида 2010 киши отилган.

Америка агрессорлари ва Ли Син Ман тўдаси етказган зарарни ҳамда уларнинг ёвузликларини текшириш ва аниқлаш юзасидан Қурия Бирлашган демократик ватан фронти Марказий комитети томонидан тузилган комиссия аниқлаган юқоридаги фактлар шуни кўрсатадики, — дейилади ахборотнинг охирида, — Қурия халқига қарши олиб бораётган урушда мағлубият кетидан мағлубиятга учраётган америка империалистлари тинч шаҳар ва қишлоқларни ваҳшийларча бомбардимон қилиш йўли блан, бегуноҳ аҳолини кўплаб қириш, мамлакатнинг экономикасини вайрон қилиш йўли блан Қурия халқидан ўч олмоқчи бўладилар. Америка қуролли интервентлари америка агрессиясига қаршилик кўрсатаётган Қурия халқининг иродасини синдиришга уринмоқдалар ва ҳуррият-парвар Қурия халқини очликка ҳамда азоб-уқубатларга дучор қилиш блан дўқ қилмоқдалар. Лекин Қурияни қонга ғарқ қилмоқчи бўлаётган америкали йиртқичларга қарши ғазаб ва нафрат блан тўлиб-тошган Қурия халқи ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун америка босқинчиларига қарши олиб борилаётган муқаддас урушда узил-кесил ғалаба қозонгунча курашишга бел боғлагандир.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари: Б. РАҲМОНОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27 сентябрьда Кўр ўғли.

«ИСКРА» (қишки) — 3-чи залда рангдор фильм Жасур кишилар.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун Бой келин.

«ХЕВА» — Бокучилар.

«ШАРҚ» — Махфий миссия.

«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз ва кечқурун Антон Иванович аччиғланади.

«ПУШКИН» — 1) Айиқ, 2) Ниқоб.

ОТА-ОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!
Болаларингиз ёздириб олаётган
„Ленин учқуни"
ГАЗЕТАСИНИНГ
обуна муддати
(сонининг кўпайтирилиши сабабли)
30 СЕНТЯБРЬДА ТУГАЙДИ.
Обунани йил охиригача давом этдиришга шошилингиз.
Обуна «Союзпечать» бўлимларида, Алоқа министрлигининг район конторалари, бўлимлари ва агентликларида қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиш бўлими — 31638. Маҳаллий хабарлар бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р 06863. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1171.